

DARBININKAS

XLVIII NR. 55. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPIŪTIS - AUG. 20, 1963 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Jei rytų Vokietija, kodėl ne Baltijos valstybės...

Kongreso nariai kalba apie Baltijos valstybes ir kitus pavergtuosius kraštus ryšium su atominė sutartimi ir numatomom derybom dėl nepuolimo sutarties...

Edward J. Derwinski, Illinois kongresmanas, kalbėjosi su valstybės sekretorium, o rugpiūčio 9 ir raštu kreipėsi į jį dėl atominę sutartį pasirašančių kraštų. Tą sutartį pasirašė rytų Vokietija, kuri nėra Vakarų valstybių pripažinta.

Ar turi ką bendro pasirašymas ir pripažinimas? Kongresmanas dėl to rašė: "Preziden-

tas savo viešame pareiškime senatui ir tamsta, Pone Sekretoriau, bei jūsų pareigūnai vie-

šuose ir neviešuose pareiškimuose pabrėžė, kad sutarties pasirašymas nekeičia mūsų pripažinimo neteisėtai sudarytiems režimams".

Kongresmanas betgi atkreipė laiške dėmesį, kad sutartį pasirašė Čekoslovakijos, Bulgarijos, Vengrijos, Lenkijos, Rumunijos iškamšinės valdžios. Dėl to jis siūlo:

"Kadangi Sov. Sąjungos satelitinės iškamšos pasirašė bandymų sutartį, tai būtų visai natūralu laisvojo pasaulio tautos pripažinti teisę tą pačią sutartį pasirašyti ir egzilinėm vyriausybėm vardu tautų, kurios yra komunistų pavergtos".

Tai siūlydamas, kongresmanas priminė rytų bei vidurio Europos kraštus bei Baltijos valstybes, kurioms atimos nepriklausomybės, sulaužant Jaltos ir Potsdamo pasizadėjimus. Jų parašai sutartyje turėtų milžiniškos moralinės reikšmės.

AMERIKA ĮSIPAREIGOJA: Nepriimti sovietinio dominavimo rytų bei vidurio Europoje kaip galutinio

Hugh Scott, Pensilvanijos senatorius, pasiuntė prezidentui Kennedy laišką dėl planuojamo nepuolimo pakto ir gavo valstybės sekretoriaus padėjėjo Frederick G. Dutton paaiškinimus. Minčių turinys tokis:

Scott: Svarstant nepuolimo sutartį, mes neturime paleisti iš akių pavergtų tautų anapus uždangos likimo. Aš tikiu, kad valstybės sekretorius turės galvoje mūsų tyliųjų sąjungininkų rytų bei vidurio Europoje siekimus ir Jungtinių Valstybių bei Nato sąjungininkų didžiausią interesą paremti mūsų išlaisvinimo šiom tautom politika.

Dutton: Harrimanas nei Rusk nesiderėjo su Sovietais dėl nepuolimo sutarties. Mes aiškiai pasakė, kad negalim derėtis, nesitarę su sąjungininkais.

Dutton: Jungtinės Valstybės yra aiškiai ir pakartotinai patvirtinusios, kad jos nepriims sovietinio dominavimo statuso quo kaip galutinio patenkimo šios srities sprendimo.

Scott: Manau, nepuolimo sutartimi Sovietai siekia trijų dalykų. Vienas, kad Vakarai pripažintų sovietinę valdžią buvusiose nepriklausomose rytų bei vidurio Europos valstybėse. Tokis pripažinimas būtų smūgis mūsų tyliesiems sąjungininkams rytų bei vidurio Europoje ir išdavimas taip dažnai skelbtos mūsų paramos visų tautų laisvei.

SENATE UŽ IR PRIEŠ

Senato apklausinėjimuose dėl atominės sutarties, ar ji Amerikos interesui naudinga, daugumas pasisako teigiamai. Buvo staigmena gen. Thomas S. Power, strateginės oro komandos viršininko, neigiamas pareiškimas. Gen. LeMay, aviacijos štabo šefas, pasisakė už sutarties tvirtinimą, kadangi ji jau pasirašyta, bet būtų prieš ją, jei dar pasirašyta nebūtų. Iš senatorių stipriausiai prieš sutartį kalba Turmond ir Goldwateris.

Antras sovietinis siekimas — neutralizuoti vakarų Vokietiją. To būtų pasiekta tyliai ar garsiai pripažįstant rytų Vokietiją atskira valstybe. Ir trečias siekimas — suskaldyti Nato, susilpninti apsaugos frontą bet kuria "nusipareigojimo" (disengagement) forma.

Aš nematau ženklų, kurie rodytų, jog Sovietai nuo tų siekimų atsitraukia.

Dutton: Departamentas apskritai sutinka su jūsų vertinimu, kad nėra ženklų apie reikšmingą nukrypimą nuo tų siekimų.

Titas nori į JAV

Jugoslavijos Tito pareiškė Kalifornijos gubernatoriui, kad jis atvyks į J. Tautas. Jis noris pamatyti prezidentą Kennedy. Departamentas pareiškė, kad apie tokį vizitą nieko nežino. Ankstesnis Tito vizitas turėjo būti atšauktas dėl nepalankios jam opinijos Amerikos visuomenėje.

GEN. T. S. POWER, strateginės oro komandos viršininkas

Ivykiai, kuriais piktinasi Maskva

Nevadaj rugpiūčio 12 ir 15 buvo susprogdintos požeminės atominės bombos 20,000 tonų dinamito stiprumo.

Amerika ir Kanada rugpiūčio 16 susitarė dėl atominės apsaugos. Bombų sandėliai Kanados teritorijoje bus Amerikos žinioje. Jų vartojimas turės būti pritaras abiejų valstybių.

Pietų Vietname aliamuojama apie rengiamą perversmą. Naujas Amerikos atstovas H. Cabot Lodge jau išvyko į Vietnamą.

KUBA BOMBARDUOJA

Kuba paskelbė, kad rugpiūčio 18 "piratinis" lėktuvas raketom padegė naftos tankus. Per tris dienas tai antras užpuolimas. Dėl jų Kuba kaltina Nicaragują — esą lėktuvai atskridę iš ten. Kaltinamoji paneigė.

Nehru aliarmavo Indijos parlamentą dėl galimos kom. Kinijos invazijos. Prie sienos sutraukta esą 20 divizijų — daugiau nei bet kada.

Kongo vyriausybė kreipėsi į Belgiją, kad duotų savo specialistų ir kapitalo Kongo ūkiui atstatyti. Jau apie 5,000 belgų vėl grįžo.

HEINRICH KNAPPSTEIN, Vokietijos atstovas, pasirašo atominę sutartį, dalyvaujant W. Averell Harrimanui

AMERIKOS ŽINGSNIAI po atominės sutarties — sovietų šalinimas iš Kubos, prekyba su satelitais bei diplomatinių santykių sunormalinimas

Atominė sutartis dar tebesvarstoma senate. Tačiau ji mažiau domina. Žinia, kad ji bus patvirtinta, gal būt, rugsėjo vidury. Klausimai, atrodo, jau sukasi ne apie tai, koki bus tos sutarties vaisiai, — rašo Time —, bet koki bus nauji žingsniai santykiams tarp Rytų ir Vakarų atleisti. Tie žingsniai bus daromi iš abiejų pusių — Vakarų, tikriau Amerikos, ir Sovietų. Apie tuos žingsnius teina gandai, bet iš jų susidaro ir konkretūs planai.

GALIMIEJI MAINAI: Už nepuolimo sutartį Berlynas ir Kuba

George Kennan, buvęs Amerikos atstovas Maskvoje ir dabar Jugoslavijoje, rugpiūčio 18 pareiškė, kad ryšium su nepuolimo sutartimi Amerika tikisi palengvėjimo dėl Berlyno, Geresnio klimato Jungtinės Tautos ir Sovietų kariuomenės pasitraukimo iš Kubos. Amerika taip pat numato galimybę atitraukti kariuomenę Vokietijoje nuo pasienio ir tikisi to pat iš Sovietų.

DIPLOMATIJA SU SATELITAIŠ: Kelias į normalius santykius

"Washingtonė daugiau niekas nebekalba apie 'komunistų ritinimą atgal', — rašė Time. Dabar tesanti viltis švelninant šaltąjį karą eiti prie normalių santykių su satelitais. Tą pačią dieną, kada Maskvoje buvo pasirašyta sutartis, Vengrijos komunistinis premjeras Budapešte kalbėjo per radiją: "Aš susitikau kelis kar-

tu su Amerikos delegacija, kuri tik ką derėjosi dėl atominė bandymų draudimo sutarties. Susitikimuose Amerikos delegacijos nariai pareiškė, kad jie nori atstatyti normalius santykius su Vengrijos liaudies respublika. Santykius sunormalinti mes esame pasiryžę".

PREKYBOS PELNAS PRIEŠ AKIS: Tai abipusis interesas

Valstybės departamento vienas iš pareigūnų, kurių žinioje yra tie reikalai, pareiškė Time žurnalui, kad jei santykių tarp Maskvos ir Vakarų pagerės, tai sateliniai kraštai galės išplėsti santykius su Vakarais bei Amerika.

Afrikoje — kaip ir lotynų Amerikoje

Prancūzų Konge rugp. 15 kariuomenę privertė atsakyti prezidentą Fulbert Youlou ir pastatė ministeriu pirmininku ju buvusį ministrį Alphonse Massamba-Debat. Parlamentą paleido. Youlou buvo katalikų kunigas. Nors Vatikanas nesutiko, kad jis būtų valdžios priekyje, bet jis neklaušė ir preziden-

Pop. Paulius VI ir rytų Bažnyčia

Popiežius Paulius VI rugpiūčio 18 buvo Grottaferrata vienuolynė, 15 mylių nuo Romos, ir rytų apeigų vienuoliam kalbėjo apie vakarų ir rytų Bažnyčių vienybę. Pabrėžė, kad abidvi Bažnyčios išpažįsta tą patį krikštą, turi tuos pačius sakramentus, turi teisėtą hierarchijas. Kvieta tad "numesti sieną, kuri mus skiria". Tais sumetimais popiežius buvo pasiuntęs Ženevos bei Fribourgo vyskupą F. Charrierę į Maskvą, į patriarcho Aleksiejaus jubiliejų.

Popiežiaus kalba buvo suprasta kaip jo kvietimas rytų Bažnyčiai dalyvauti visuotinio Bažnyčios susirinkimo antroje sesijoje.

POPIEŽIUS PAULIUS VI už vienybę su rytų Bažnyčia

Vyčių seime kardinolas Cushingas

Lietuvos vyčių organizacija savo 50 metų sukaktį atžymėjo jubiliejinio seimo Bostone rugpiūčio 15-16. Dalyvavo 150 atstovų, 14 garbės narių ir apie 100 svečių. Išrinkta nauja centro valdyba.

Seimas prasidėjo rugsėjo 15 ketvirtadienį, pamaldomis Lawrence šv. Pranciškaus bažnyčioje. Pirmajai sesijai vadovavo garbės narys muzikas Al. Aleksis, Pagerbti senieji vyčiai, organizatoriai. Visi seimo dalyviai autobusais aplankė Mykolo Norkūno, vyčių steigėjo, kapą Providence, R. I. Rugpiūčio 16-18 posėdžiai vyko Bradfordo viešbutyje. Seimo pirmininku išrinktas Juozas Sakevičius, vicepirm. L. Janonis, Elen Shields, sekretore G. Giedraitytė. Rezoliucijų komisijai vadovavo kun. J. Jutkevičius, sveikinimo komisijai J. Stukas. Seštadienį išrinkta nauja centro valdyba: pirm. Elena Shields iš Philadelphia, vicepirmininkai Bronė Kavadaras, Renoldas Venis, Longinas Švelnis, sekretorė Genovaitė Kimins, fin. sekr. Rita Pinkus, išd. Albertas Kasel.

pamaldos šv. Petro bažnyčioje Bostone. Vakare pasilinksminimai. Šeštadienio vakare koncertavo Clevelando vyrų orkestras, kitą programos dalį atliko Onos Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Sekmadienį baigiamajame bankete dalyvavo ir Bostono kardinolas Richard Cushing. Jam įteikė Lietuvos rėmėjų medalį. Bankete dalyvavo miesto majoro ir gubernatoriaus atstovai. Pasiūsti sveikinimai popiežiui, JAV prezidentui, Lietuvos reikalų rezolucija Jungt. Tautom.

MRS. V. LAKSMI PANDIT, Nehru sesuo, vadovaus Indijos delegacijai JT sesijoje. 1953 ji pirmininkavo JT.

SOVIETŲ ŽINGSNIAI po atominės sutarties šantažuoti Ameriką, stiprinti infiltraciją iš Kubos

Maskvoje išgerto šampano nuotaika praėjo, ir prasidėjo pirmieji Maskvos priekaištai Amerikai dėl pažadų nesilaikymo. Būtent: Maskvos spauda pasmerkė Amerikos požeminius bandymus. Pasmerkė Amerikos ir Kanados sutartį, pagal kurią Kanada gauna Amerikos raketas. Sovietai tvirtina, kad tai prieštarauja dvasiai pareiškimų, kuriuos Rusk ir Harrimanas kalbėjo Maskvoje.

Savo ruožtu Sovietai stiprina veiklą iš savo bazės Kuboje. Kubos "žvejybos laivynas", kaip pranešė H. Tribune korespondentas, šių metų gale turės 200 laivų. Dabar jau turi 81. Tie laivai turi radarus, sunkiosios kulkosvydžius, gali turėti net patrankas. Neturi jie tik... žuvis. Žvalgybos žiniom, šie laivai turės dominuoti Karibų vandenį ir atkirsti bet ko-

kį ryšį tarp Kubos egzilų ir Kubos. Antras uždavinys — jie turi gelbėti Kubos agentus infiltruoti į kitas lotynų Amerikos valstybes. Pačioje Kuboje esą rengiami 2,500 parašitinių, kurie gali būti nuleisti į vandenį, iš kur juos paims atitinkamų kraštų žvejybos laivai ir gabens į Venezuelą. Kolumbiją ar vidurio Amerikos valstybes. Rugsėjo pradžioje 20 Kubos "žvejų" bus pasiūsta į Maskvą "specializuotais" žvejyboje ekvatoriniuose vandenyse. Kubos laivai ir helikopteris pareitą savaitę užpuolė Bahamas salą, kuri yra Anglijos priklausomybėje, sugaudė 19 Kubos bėglių ir išsivežė. Keturis jau sušaudė, kaltindami, kad tai buvo Amerikos C.I.A. agentai. Amerikos lėktuvai matė įsiveržimą į svetimą žemę, matė grobimą, bet nesikišo — jiem buvo įsakyta laikytis neutralumo.

CHARLES C. STELLE, JAV atstovas derybose Zenevoje.

Haiti egzilų invazija dar nelikviduota. Valdžia neteko 1 lėktuvo. Liko dar keturi, kuriuos buvo gavusi iš Amerikos, bet 3 neveikia. Taigi "50%" savo aviacijos Duvalier neteko. Rengia skundą J. Tautom prieš Dominikonų Respubliką.

Sovietų naudai šnipinėjęs JAV-bių laivyno karys Nelson C. Drummond nuteistas iki gyvos galvos.

Maskvoje slėptas faktas prasiveržė į Vakarų spaudą — esą Kaganovičius, nubaustas sykiu su Molotovu ir Malenkovu, prieš kelis mėnesius esą miręs.

Kongas rengia 5,000 partizanų, kurie bus infiltruoti į Portugalijos Angolą.

Kodėl vokiečiai nepasitiki

Vokietija pasirašė atominę sutartį Washingtonė, Londone ir Maskvoje. Tačiau Vokietijos užsienio reikalų ministeris Schroederis įteikė valstybės sekretoriui pareiškimą skųstiesi kiek galint greičiau Nato sąjungininkų pasitarimą. Vokietijoje sustiprėjo iš naujo nepasitikėjimas Amerikos ir Sovietų derybom dėl Vokietijos, kada Amerikos atstovas Zenevoje Stelle rugpiūčio 16 priėmė "iš principo" Chruščiovo siūlymą sudaryti rytų ir vakarų Vokietijoje kontrolės punktus geležinkelių stotyse, aerodromuose, uostuose, kad būtų apsisaugota nuo staigaus užpuolimo.

Vokiečiai supranta, kad tokiu siūlymu Maskva siekia ne apsaugoti nuo užpuolimo, bet paversti Vokietiją derybų objektu, kontroliuojamą Sovietų, ir tai yra kelias į Vokietijos išjungimą iš Nato ir neutralizavimą.

Chicagos radijo stotis WO FA šalia anglų kalbos vartoja dar 12 kitų kalbų, taikydami prie vietos įvairių tautybių. Tarp jų yra programa ir lietuvių kalba.

Kelionė į Paryžių pagal Chruščiovo planą

Henry M. Jackson, Washington valstybės senatorius demokratas, staiga patraukė į save spaudos dėmesį: kaip jis laikysis dėl atominės sutarties? To klausimo nekėlė dėl daugelio kitų, bet su juo sustojo specialiai prie Jacksono. O tai dėl dviejų priežasčių. Viena, jis yra įtakingas senatorius. Jau 20 metų senatoriaus pareigose. Dalyvauja keiluose svariuose komitetuose — ginkluotų pajėgų komiteto narys, jungtiniame atominės energijos komitete vienos pakomisės pirmininkas ir t.t. Antra, jis yra aiškus antikomunistas, neslepia nepasitikėjimo susitarimais, su Sovietais; prezidento draugas, bet kritiška buvo vertinęs vyriausybės politiką dėl Jungtinių Tautų.

Rowland Evans ir Robert Novak (H. Tribune) skelbė, kad Jacksono laikysena turės įtakos ir eilei kitų senatorių atominę sutartį tvirtinant. Jo laikysena ir jam pačiam esanti svarbi riba, nes esą, jei jis pasisakytų prieš, tai sudegintų tiltus su savo draugais šiaurės demokratais. Atsargia užuomina duota suprasti, kad jis pakenktų savo karjerai.

JUNGTINĖS AFRIKOS TAUTOS?

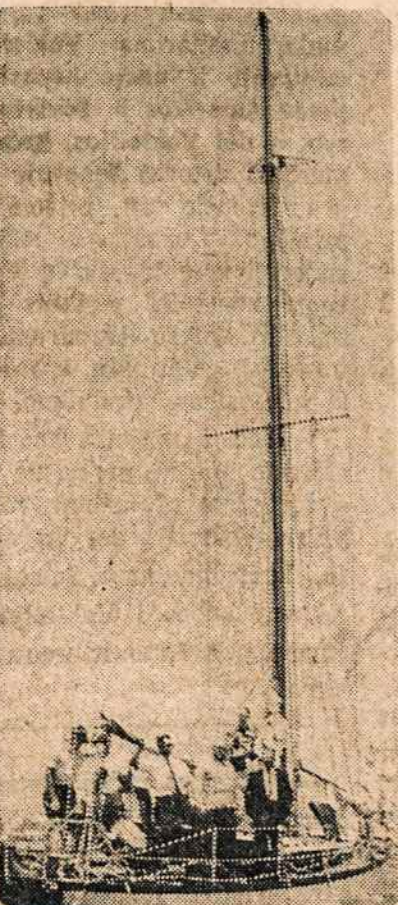
Senegalijos sostinėje rugpiūčio 11 baigėsi Afrikos valstybių užsienių reikalų ministrų konferencija. Jos tikslas buvo sudaryti "Afrikos Vienybės Organizaciją". Bet susitariti kliudė konkretūs klausimai dėl pirmenybės: dėl buveinės, dėl gen. sekretoriaus. Kai buvo pasiūlyta buveine Adis Abeba, Etiopijos sostinė, tai nepatenkintieji užblokavo Guinejos atstovą ir gen. sekretorių. Nieko nesutarę, ministrai išsiskirstė, palikdami tartis vėliau valstybių galvom.

AFRIKAI NEĮTIKSI

Afrikos 32 valstybių ministrų konferencija Senegalijoje kritikavo Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos susilaikymą Saugumo Taryboje balsuojant prieš Pietų Afriką ir Portugaliją.

— Valst. sekr. Rusk įsakė išduoti Venezuelai buvusį jos diktatorių Jimenez. Prieš 9 metus Amerika buvo jį apdovanojusi garbės ženklu.

— Amerikos gangsterių sindikatas per metus turi 10 milijonų dol. už narkotikus, azartinius žaidimus ir kita nelegalią prekybą. Jo vadas tebėra Vito Genoveze, nors jis sėdi kalėjime 15 metų už narkotikų prekybą. Sindikato paslaptis, jo žudikus išdavė Joseph Valachi, kuris sėdi kalėjime. Sindikatas dėl to išdavimo paskelbė 100,000 dol. už Valachi galvą.

B. ROZINSKO jachta "Hermes II" San Pedro uoste prie Los Angeles, Calif. Nuotr. K. Kančausko

Klaidos, kuriom negalima grįsti demokratinės valstybės santykių su valstybe, siekiančia ekspansijos

Tokioj padėty sen. Jacksonas tikriausiai balsuos už, bet jis pats išdėstė savo pažiūras (N. Y. Times Magazine) daug plačiau nei tuo vienu atominio klausimu, pasisakė iš viso dėl klaidų, nuo kurių turi saugotis vykstantieji Amerikos politika.

— "Zmogus gali turėti puikiausią automobilį, būti geriausias vairuotojas, su tobulu regėjimu ir aukso širdim. Bet jeigu jis mėgins susirasti kelią apie

Paryžių pagal Chicagos žemėlapi ar apie Hanoi pagal Oakland, Calif., žemėlapi, jis tikrai nepasieks to, į kur jis taikė". Tuos W. Lippmanno žodžius pakartojo Jacksonas, tardamas, kad jeigu politika bus vertinama svetimais jai matais, grindžiama klaidingom prielaidom, sprendimai negalės būti teisingi. Ir jis sustoja prie dažniausių dabar prielaidų, kuriom siekiama paremti Amerikos politiką.

(1) Yra išplitusi prielaida,

PREL. M. KEMEZIS audiencijoje pas pop. Paulių VI

KOEGZISTENCIJOS IR LAISVĖS KOVOS KLAUSIMAI

Amerikos politinių idėjų srovės atsispindi lašais ir tarp Amerikos lietuvių. W. Lippmannas spaudoje, Schlesingeris Baltuosiuose Rūmuose, Rostowas valstybės departamente yra simboliai tos politinės srovės, kuri siekia Amerikos koegzistencijos ir bendradarbiavimo su Sovietais; tai siekiama nori paversti bendra opinija ir vyriausybės politika. Jie turi savo tikėjimą, kuriuo grindžia praktinės politikos išvadas. Senatorius H. M. Jackson neseniai (N. Y. Times Magazine) parodė kai kurias to "tikėjimo" tiesas, išplitusias masėse kaip prielaidas, kurios veda per koegzistenciją į kapituliaciją prieš Sovietus.

Ir tarp Amerikos lietuvių tos srovės galvojimas turi šalininkų, pasisakančių specialiu lietuvių klausimu: už santykių su Lietuvos okupantu ir jo administraciniais pareigūnais Lietuvoje.

Naujienos liepos 29 sustojo prie vienos iš tokių prielaidų santykiams su okupantu ir ją apibūdino taip: "Santykiai su okupantu pasidarys geresni, jei mes juos girsime ir kelsime viešumon tai, kas okupuotame krašte yra gero, o nutylėsime blogumus. Tada okupantas pasidarys palankesnis — ir leis didesniui skaičiui amerikiečių pamatyti savo gimtąją šalį. Šią idėją paskutiniu laiku uoliai skleidžia Brooklyno 'Vienybė', jos leidėja, redaktorai ir artimieji bendradarbiai".

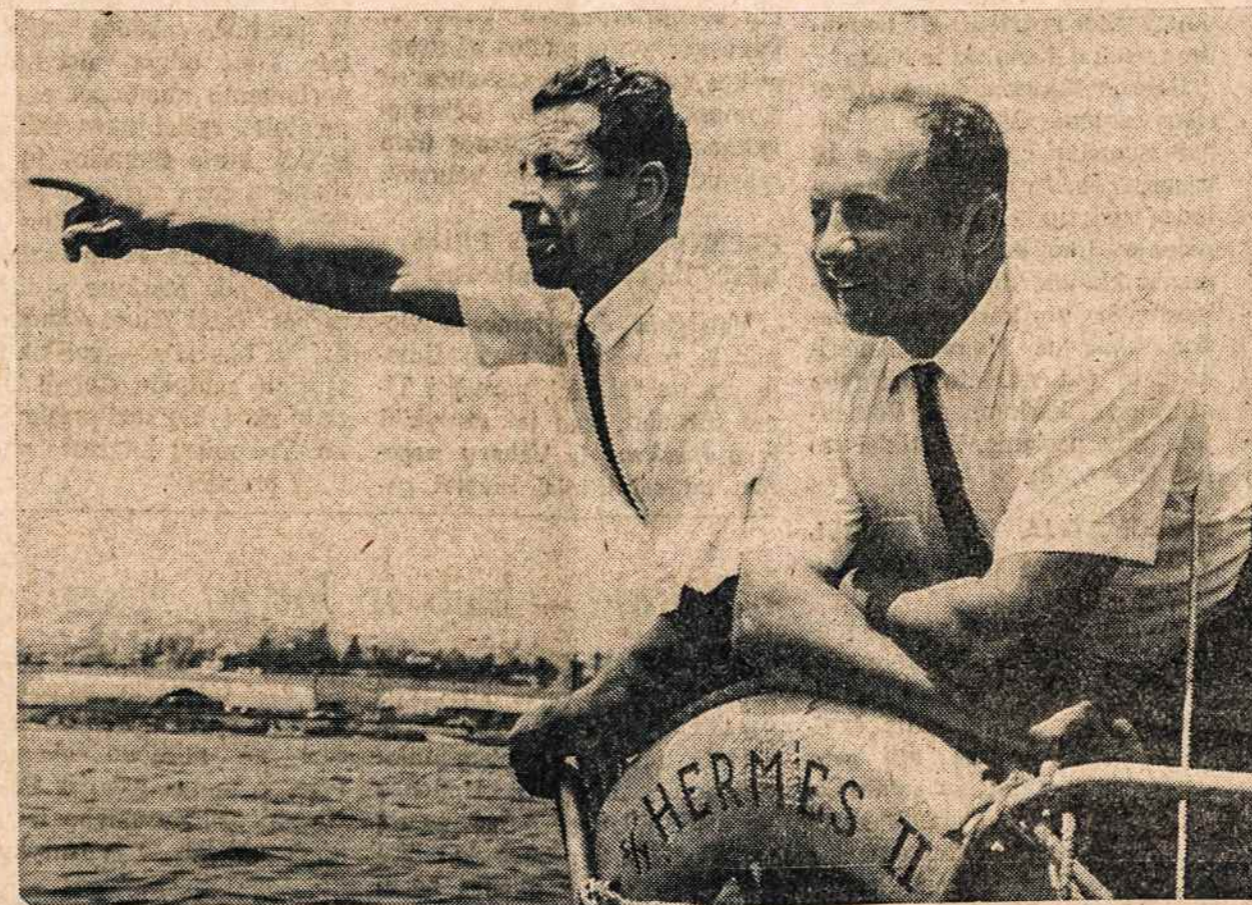
Tokį elgesį Naujienos vertina: "Bet tai jau aiškiai kolaboracija — bendradarbiavimas su Lietuvos pavergėjais, talkininkavimas jų pastangose įtikinti pasaulį, kad lietuvių tauta esanti 'laiminga' Sovietų Rusijos junge. Koegzistencija, kuri yra šiuo laiku neišvengiamas tikrovės faktas, panaudoti kaip pateisinimą savanoriškam bendradarbiavimui okupanto

politikoje, siekiančioje subolšeivinti lietuvių tautą — tai tautos išdavimas".

Laisvinimo veikla ar kalbos apie veiklą?

Kovos dėl Lietuvos laisvės klausimą iš naujo pajudino Lietuvių Dienos. Gegužės ir birželio numeriuose skelbė veiklę (S. Barzduko, A. Trimako, M. Krupavičiaus, P. Vainausko, V. Šimaičio, V. Vaitiekūno, J. Audėno) pasisakymus dėl Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vaidmens laisvinimo veiklos imtis. Tie, kurie kalbėjo už, sakė, kad bendruomenės charta įpareigoja ją dalyvauti Lietuvos laisvinimo veikloje. Tie, kurie kalbėjo prieš, sakė, kad yra Vlikas, Altas, Laisvės Komitetas ir diplomatinė tarnyba, kuriem priklauso laisvinimo veikla.

Netenka abejoti, kad visi

Iš LENKIJOS atplaukęs į Los Angeles savo jachta Bronius Rozinskas su savo broliu Adolfu. Nuotr. L. Kančausko

kad Kinijos ir Sovietų kivičas sumažina komunistų pavojų Vakaram. — Aš manau — sako senatorius, — kad yra visai priešingai. Chruščiovas ir Mao Tsetungas kivičijasi ne dėl klausimo, ar mus reikia palaidoti. Gal būt, Mao planuoja 12 pėdų duobę, o Chruščiovas tik 6 pėdų, bet abudu galvoja apie tas pačias kapines. Chruščiovas ir Mao, abudu, desperatiškai trokšta parodyti, kad kiekvieno jų politika Vakaram likviduoti yra geriausia. To padariniai gali būti mums įtampų ir pavojų periodas. Stalinas buvo tiesus savo manevruose, Chruščiovas yra suktas. Mes stovim prieš jo besišypsantį veidą ir jo smogiantį batą; mes regime jį vieną mėnesį eksportuojantį taikos balandžius, o kitą — atominės raketas.

(2) Išplitusi yra prielaida, kad mes galime laimėti santy-

SEN. H. M. JACKSON

kiuose su rusais savo neofenzyvine politika. — Tai klaida daugelio gerų, padorių žmonių, kurie savo širdžiai leidžia persverti savo protą ir galvojančių: "Jei mes pasitikėsime komunistais, tai ir jie pasitikės mumis". Tokių žmonių įprastinis aiškinimas: jei Jungtinės Valstybės vienašališkai imsis mažinti savo jėgą, tai šis geras pavyzdys išblaškys Sovietų įtarinėjimus. Senatorius mano priešingai, jokia valstybė nesistengė taip užtikrinti sau saugumo neofenzyvine politika kaip Indija. Indija buvo pamokyta, kad ekspansijos siekiančios valstybės nepagerbia silpnumo. (B. d.)

KIENO EILĖ PO KUBOS?

Rowland Evans ir Robert Novak (NYHT) skelbia, kad Britų Guiana vis labiau yra pavojuje virsti pietų Amerikos pirmu sovietiniu satelitu.

— R. Vokietija sutartį Maskvoje pasirašė. Tas faktas susilaukė W. Lippmanno aiškinimo, kad būtų paradoksas neleisti jai pasirašyti, nes tai reikštų, kad rytų Vokietijos teritorijoje gali būti bandymai tęsiami. Lippmannas betgi mano, kad Vokietijos sujungimo klausimas esąs jau ne šios generacijos klausimas. O D. Lawrence (NYHT) pasako tiesiai, kad rytų Vokietijos pasirašymas reiškia "pralaimėjimą pasaulio laisvei". Esąs sudarytas

ispūdis, kad Amerika priima dabartinę Europos padėtį kaip pastovų dalyką, siekdama "taikos bet kuria kaina". Taip sutartį suprasdamas, buvęs Vokietijos min. Straussas, dabar Bavarijos CSU pirmininkas, pareiškė opoziciją savo partijos vardu Vokietijos prisidėjimui prie atominės sutarties.

rovės atitrūkimu tenka priimti ir čia veikiančių organizacijų rūšiavimą į "demokratinės" ir "mažiau demokratinės". Bet gal didžiausias atitrūkimas yra pats svarstymas — reikia ar nereikia, kada per laisvinimo organizacijų viršų jau persirito gyvenimas ir virto faktu nauji veiksniai, kurie organizuoja rezolucijas Kongrese, plečia "laisvės knygnešių" talką, imasi akcijos prieš komunistų pasikėsimą diskredituoti lietuvių veikėjus ir tt.

Gal ta nauja iniciatyva ir nebūtų susikūrusi atitinkamų kolektyvų formom, jei organizacijos pašauktos laisvinimo klausimam, į tuos klausimus būtų laiku atsiliepusios ir juos parvertusios savo veiklos klausimais; jei būtų ėmęsi iniciatyvos bendruomenėje, rezolucijų komitete, ir privačioj iniciatyvoj kylančius klausimus pasvarstyti drauge su tų klausimų iniciatoriais, kiek sumanymai vykdytini, kiek juos vykdyti drauge visiem, kiek pasikirom jėgom.

Ar tai nebūtų labiau tikrove pagrįstas kelias, labiau apjungias ir vieningas ir su gyvenimu einantis negu ir dabartinis svarstymas, kur keno kompetencijos, kas priklauso laisvės veiklos sričiai ir kas nepriklauso?

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS — gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, ISSKYRUS SEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Vaziuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje. Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnias informacijas rašykite/skambinkite daugiausia patyriusiam kelionių biurai į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 W. 45 Street, New York 36, N. Y. • Tel. CIRCLE 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. Licensed by Vneshepolitorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniam pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausį skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Street LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway Tel. 268-0068
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 235 Nepperhan Ave. GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5882
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2888

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

Garsiam Cape Cod — Osterville, Mass., kurorte prie atviro Atlanto, Long-Beach plažo, pušų pavėsyje, gražioje lietuviškoje vasarvietėje JANSONŲ VILOJE

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. 428-8425

Ištaiginga vila, erdvūs kambariai • Gražus privatus 2 akry puršynas - parkas • Šiltos Golfstromo srovės, atviras jūros plažas 5 min. pėsčiom • Rami aplinkuma, daug vietos poilsiui ir žaidimams • Geras lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas.

ATIDAROMA NUO BIRŽELIO 15 D.
Lietuviai savininkai Dr. ED ir MARIJA JANSONAI visus maloniai kviečia atvykti. — Iš anksto kreiptis: ED JANSONAS
15 Rosedale St., Boston 24, Mass. — Telef. 288-5999
arba nuo birželio 15:
Audrone - Jansonas, 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GB 7-1180

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y. GLENMORE 5-7281

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

PRENUMERATOS KAINA Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pažangi skalbykla

BUVO laikai, kai moterys skalbdavo žlugtą paupėm ir pažežerėm. Pliekdavo kultuve skalbinius, o liežuviu — savo aplinką: tas anoks, anas toks, o ta — nei šokia nei tokia. Du darbus drauge atidirdavo: išplaudavo baltinius ir išjuodindavo savo kaimynus.

Dabar laikai yra pasikeitę. Skalbia mašinos namie arba mieste. Jau negalima visuotiniai sakviti, jog kam nors skalbiamas kailis, kai plaujami baltiniai. Jei Lietuvos kolchoze moterys dar neišsiverčia be kultuvės, tai liežuviu jau mažiau bėkulia. Pradžioje gerai apsidairo, ir tik tada plaukštėri, kad žodis nepasiektu svetimų ausų. Kas galėtų sakyti, kad moralė ten nėra padariusi pažangos. Anojė pusėje viskas pažangėja...

★

PAZANGA padaryta ir šioje pusėje. Čia kultuvės niekam nereikia kilnoti, nes visur veikia skalbiamos mašinos. Bet vis tiek tvirtinama, kad kapitalistinis pasaulis pažangos nedaro. Čia tikslai tie pažangūs, kurie žiūri pro geležinę tvorą ir mato, kaip ten viskas šluoliais gerėja.

Sakysime, paimi Vienybę ir skaitai: "Kai kurie asmenys tiesiog neperneša, kad Lietuvoje dabar geresnis gyvenimas". Kad Lietuvoje dabar geriau ir laisviau, negu buvo Nepriklausomus Lietuvos laikais, ligi šiol įrodinėdavo tikslai maskviniai žmonės. Dabar atsirado talkininkų. Vadinasi ir čia pažanga.

★

KAILIŲ dabar juodina nebe moterys skalbėjos, bet žurnalistės. Jos daugiau turi ir laiko, nes tuo pačiu metu žlugto skalbti

nereikia. Pakanka tik rašyti, kad tie ir kiti turi "nešvarią sąžinę", kadangi netiki, jog apie Lietuvą švariai rašoma, beveik nenukrypstant nuo Tėvynės Balso, vilniškės Tiesos ir maskvinės Pravdos. Kaip galima netikėti, kad broliškoje rusų meilėje ir globoje Lietuva žengė žengia į šviesesnę ateitį? "Atrodo, — taria Vienybė, — kad jie jau nebetiki nė Lietuvos ateitimi".

Tai tikra atžanga. Visą laiką tikėjė ir kovojo už laisvą Lietuvos ateitį, staiga pasidarė netikėliai. Už tai reikia jiems kailį ne tik išskalbti, bet ir išdžiovinti kaip pelenus.

★

MASKVINĖ skalbykla turi dar kitų pažangių ypatybių. Be pasigailėjimo pliekia melą, šmeižtus, neteisybę, neapykantą, prievartą, nelaisvę. Bet viską skalbia atvirksčiai, kaip išverstas rankovės. Visos dorybės tėra už geležinės tvoros ir visos nuodėmės — šiapus.

Taip skalbti yra išmokyti tie, kuriuos Maskva išlaisvino ne tikslai iš laisvės, bet ir iš moralės bei etikos. Paimi komunistinį laikraštį arba jo satelitą ir skaitai: žudikai, skerdikai, niekšai, išdavikai. Visi kiti, ne mes — rausvi ir nekalčiausi. Kas ir — nekaltų nekalčiausi. Kas ir kada matė tokią milžinišką moralės pažangą?

★

SENUŲ laikų skalbėjos turėjo dar tiek moralės, kad liežuviu plakė, bet nieko nežudė. Mūsų laikų Maskvos skalbtuvai skalbia krauju. Visi, kurie yra šiapus geležinės sienos, turėtų rausti iš gėdos, kad taip toli atsilikę nuo pažangos, jog savo baltinius dar skalbia vandeniu.

Australijos ir Amerikos lietuvių kultūriniai ryšiai

Mes, Australijos lietuviai, pasigendame kultūrinių ryšių su Amerikos lietuviais. Nedaug kas iš mūsų skaito Amerikos lietuvių spaudą. Gal dėl to, kad ji ateina jau gerokai pasenusi. Ilgimės gyvų žmonių — menininkų, kultūrininkų, visuomenininkų, sportininkų. Negalime dar ir šiandien užmiršti vysk. Vincento Brizgo, kun. dr. Juozo Prunsko, J. ir J. Bačiūnų malonaus apsilankymo. Bačiūnai buvo jau du kartus ir pažadėjo dar tretį kartą apsilankyti. Nuoširdus jiems dėkui. O kaip su kitais. Laukiame!

Berods, lankė Australiją ir daugiau lietuvių visuomenininkų bei biznierių, bet stigo laiko ar noro keletą valandų pabūti su lietuviškąja bendruomene. Jei jiems buvome nereikalingi, tai jie mums tikrai būtų buvę reikalingi ir malonūs svečiai.

Australijoje turime tris didesnius lietuvių centrus: Sydnėjų, Melbourną ir Adelaidę. Šiose vietose kiekvienam menininkui, kultūrininkui, prelegentui užtikrintas pasisekimas ir nuoširdi broliška meilė.

Ar nereikėtų mums pagalvoti apie studentų ir mokinių pasikeitimą vasaros atostogų metu. Manau, kad tai turėtų teigiamos reikšmės mūsų jaunimui. Apie tai gal reikėtų atskirti ir plačiau pakalbėti.

MES ATSILYGINAME

Šiuo metu Amerikoje svečiuojasi du žymūs Australijos lietuviai: kun. Pr. Vaseris iš Melbourno ir solistė Genovaitė Vasiliauskienė iš Adelaidės. Kun. P. Vaseris yra žymus mūsų visuomenininkas. Tikime, kad jis užmegs ryšius su Amerikos lietuviais veikėjais, paragindamas juos aplankyti Australiją. G. Vasiliauskienė yra žymi mūsų solistė ir veikėja.

J. Bačiūnas, viešėdamas Australijoje ir išgirdęs scenoje malonų G. Vasiliauskienės balsą, tuoj ėmėsi kalbinti atvažiuoti į Ameriką ir padainuoti. Pakvietimas ir reikiama parama solistei G. Vasiliauskienėi buvo labai džiugi.

Šia proga norėčiau Amerikos lietuvių visuomenę bent trumpai supažindinti su mūsų soliste. Ji yra aktyvi mūsų bendruomenės narė — visuose lietuviškuose rengimuose bei išskilmėse dalyvauja ir dainuo-

ja. Jos malonus sopranas, gražiai ir laisvai valdomas, teikia malonumo klausyti. Tikimės, kad ir Amerikos lietuviai turės progos pasigrožėti ir pasigėrėti tolimos viešnios dainomis.

Dainavimo studijas solistė pradėjo Kauno konservatorijoje pas prof. Gedaną ir prof. V. Grigaitienę. Vėliau mokėsi pas prof. Krzyżanowską Vilniaus muzikos mokykloje. Tretyje lankė Hamburgo konservatoriją ir lavinosi pas prof. Bergerį. Atvykusi Australijon, įstojo į Adelaidės konservatoriją ir privačiai mokėsi pas dainavimo mokytoją A. Binkevičiūtę-Gučienę.

Solistė dabar reiškiasi ne tik lietuvių, bet ir plačiam Australijos kultūriniame gyvenime. Jau šeši metai dainuoja Adelaidės radiofone, tautų festivaluose, gėlių šventėse ir k. Jos ateitis dar tebėra prieš ją.

Linkime solistei G. Vasiliauskienėi geros sėkmės koncertuose, o taip pat ir gero ryšio tarp Amerikos ir Australijos lietuvių kultūriniame bendradarbiavime. Tegul būna tai graži pradžia.

NELAUKIAM! "SVEČIAI"...

Užsiminęs Amerikos ir Aus-

A. MAURAGIS
Laiškas iš Sydnėjaus

tralijos lietuvių kultūrinį bendradarbiavimą, prisiminiau ir neseniai turėtą pokalbį jaunimo klausimais. Australų mokytojas griežtai tvirtino, kad visos blygybės ateina iš Amerikos. Negalėjau sutikti, kad visos... Jis faktiškai grindė savo teigimą. Esą šių laikų Australijos jaunimą apėdusios blygybės esančios amerikoniškos kilmės. Teko girdėti ir iš keleto vokiečių, kurie kaltino amerikiečius, kad jie sugadinę Vokietijos jaunimą — nukreipę nuo dorų ir gerų tautinių papročių bei tradicijų. Dėl to paties nusiskundžia ir japonai.

Iki šiol buvome pratę žiūrėti į Ameriką, kaip į politinę, militarinę ir ekonominę galybę. Skeptiški buvome dėl jos kultūrinių, moralinių ir socialinių vertybių ir pažiuos ir daugelį gyvenimo dalykų. Dabar plinta pažiūra, kad Amerika yra daugelio blygybių versmė. Niekas gražius kitų tautų papročius savuoju "amerikonizmu", užkrečia naujomis palaidos laisvės idėjomis. Amerikonizmas yra rišamas su gangsteriz-

mu, jaunamečiais nusikalteliais, divorsais, perdėtu medžiaginiu gėrybių vertinimu, prabanga ir kitais kraštutinumais moraliam bei socialiniam gyvenime. Amerikoniška laisvė ir sotumas, atrodo, liejasi per kraštus.

VARDAN DIEVO AR BE DIEVO?

Paskutiniu laiku mus labai nustebino JAV Aukščiausio Teismo sprendimas, uždraudęs viešose mokyklose kalbėti malda ir skaityti Sv. Raštą. Remiamasi sąžinės vardu. Girdi, malda esanti priešingas vaiko laisvam apsisprendimui ir konstitucijai. Čia laisvė statoma aukščiau už Dievo įsakymus. Koks paradoksas ir koks nenuoširdumas principuose! Nėgirdėmas muštynės ir žudynės gausėja toje pačioje Amerikoje, kaip jos pačios laikraščiai rašo, o čia — laisvė nuo Dievo įsakymu. Rūpinamasi įstatymu sulyginti valstybės piliečių teises, už kurias kovoja negrai, ir čia pat daroma nelygybė, kaip mums atrodo: neleidžiama viešose mokyklose melstis tiem, kas nori.

KAS PASIKEITĖ?

Nežinau, kaip jūs, amerikiečiai, išgyvenate tokius paradoksus. Jie mus atstumia. Jei dabar negalima mokyklose maldos kalbėti, tai jos nebus galima kalbėti nei parlamente, nei kurioje viešoje institucijoje tais pačiais motyvais. Dar toliau eidami, neišvengiamai prieisite, kad priverstinis vaikų mokymas taip pat laisvam apsisprendimui ir konstitucijai priešingas. O jei norėsite, tai lengvai prieisite ir tokį įstatymą, kuris leis ar net įsakys viešą nepadorumą, nes ir čia laisvė varžoma tų, kuriem padarumas yra "prievarta"...

Kiek žinome, Amerikos konstitucija yra rašyta ne šiandieną, o prieš daugelį metų. Melstis viešose mokyklose nebuvo priešinga konstitucijai, o dabar pasidarė negerai. Rodos, nepasikeitė nei konstitucija nei malda, o tik žmonės, jų pažiūros. Ar dėl to, kad atėjo žmonės iš Aukščiausio Teismo su kitomis pažiūromis, turėtų būti kitaip aiškinami įstatymai?

Čia išskilau tokius reiškinius, kurie, mums iš toliau žiūrint, atrodo blygybėmis. Reikalas,

žinoma, pačių amerikonių. Mes tik keliame klausimą: Kur eini Amerika? — Quo vadis America?

Bendruomenės žinios

LB Centro Valdyba dirba ir atostogų metu. Praėjusiam posėdyje plačiai nagrinėjo PLB seimo, JAV LB darbuotojų suvažiavimų, lituanistinio švietimo ir kt. klausimus. Neakivaizdiniam liuanistikos kursams paskyrė 500.00 dolerių.

Raimondas Radauskas, jaunasis Hollywood Inn savininkas, LB Tarybos sesijos proga paskyrė 100 dolerių auką Centro Valdybos reikalui.

Pasaulio Lietuvių Archyva, kuriame sutelkta ir teikiama vertinga lietuvių veiklos ir kultūros istorinė medžiaga, jau antri metai išlaiko LB Centro Valdyba. Lietuvių visuomenė ir organizacijos prašomos paremti šios svarbios institucijos išlaikymą. Archyvo išlaikymui aukos siunčiamos išdinko adresu: Zigmantas Dailidka, 5921 So. Fairfield Ave., Chicago 29, Illinois. Tel. Pr. 6-5674.

Rašytojas Antanas Giedraitis paruošė dvi pasakų knygas: "Tėvelių pasakas" ir "Tėvų pasakas". Rankraščius peržiūri Svetimio Taryba.

LB Bendruomenės Tarybos rinkimai įvyks 1964 gegužės mėn. Rinkimams praversti vyriausią rinkimų komisiją Centro Valdyba numato sudaryti Clevelande. Praėjusių LB Tarybos rinkimų komisija buvo sudaryta Chicagoje. Vadovavo adv. Rapolas Skipitis. K.J.

Amerikos eksportas į Europos bendrosios rinkos kraštus duoda metam 1.2 bilijonus dolerių. Muitus pakėlus viščiukam eksportas už juos iš 60 milijonų nukrito iki 20 mil. Viščiukus daugiausia imdavo Vokietija. Amerika grasina ūkinėm represijom, jei Europa muitų nemažins. Klausimas Europos rinkos bendruomenėje dar bus svarstomas rugsėjo mėn.

stigo patirties kasti į žemę ir dirbdintis krosnis. Europoje pakliodo pasakojimas, kad nelaimingas žmones rado negyvus su tuščiais šaukštais burnoje; taigi mirė iš bado. Iš tikrųjų jie mirtinai sušalo speige, kai pakrantėje apsupo laivus ledai ir užtvėrė kelio, o aplinkui nebuvo nė gyvos dvasios.

Chancelloras, išplaukęs iš Vardo, laikėsi atokiau kranto. Dienomis miglijo, naktimis šalo. Baltojoje jūroje "laimingąjį Edwardą" vėl užklupo audra ir pasigavo jūros srovė, bet laimingai įbloskė į didelės upės žiotis. Ten išvydo nedidelį žvejų laivelį. Pabūgęs "jūros pabaisos" — niekada nematyto tokio didelio laivo, stengėsi pasprukti, bet buvo pagautas. Žvejai puolė anglam į kolas: "Kokie čia viešpačiai ir ką jie mums žada — pikta ar gera?"

Anglam taip pat reikėjo susivokti, kur jie atsidūrė. Kranterado rusų vienuolis ir išsiaiškino, kad buvo įplaukę į Dvinos arba šiaurinės Dauguvos žiotis. Nuo Vardo uosto, sukdamis apie Kolo pusiasalį, anglų jūrininkai buvo nusivirę apie 1000 kilometrų. Tuo pačiu keliu plaukė ir anie du laivai, blaškomi audros. Kolo pusiasalio krante ieškojo prieglobsčių, nekrepdami dėmesio, kad pakrantės jau dengėsi ledu.

Dvina ima užšalti spalio mėnesį, o mažesnes upes — rugsėjo. Tuo metu admirolas Willoughby įstrigo Varžinos žiotyse, o Chancelloras spėjo pasiekti Dvinos krantą. Jis atsidūrė Rusijos šiaurėje. (B. d.).

SOLISTĖ G. VASILIAUSKIENĖ

I V A N O PIRŠLYBOS

RUSIJA IR ANGLIJA XVI AMŽIUJE

S. SUZIEDĖLIS

DEPTFORDO uoste (prie Londono) 1553 gegužės 10 liūlėjo didelė minia. Atrodė, lyg būtų suėjęs visas miestas. Žmonių knibždynė trypciojo pakrantėje, o namų languose, iš kurių matėsi Temzės upė, kyšo susigrūdusios galvos. Visi stebėjo, kaip upės vaga slydo trys laivai. Jų baltos būrės, it žuvėdrų sparnai, pleveno juosviam vandeny. Nuo upės kranto ir nuo laivų girdėjosi šūkavimai, linkėjimai ir atsisveikinimai: "Bless the Lord!". Minia mojavė rankomis ir skarelėmis.

rodė, kiek italai tebeturėjo itakos anglų jūrininkystei, kaip kitados ispanam Kolumbas, į Ameriką plaukęs taip pat trimis laivėmis: Santa Maria, Pinta ir Nina. Nuo anos dienos, kai išplaukė iš Palos uosto Ispanijoje, buvo praėję 61 metai, bet tiesaus kelio į Indiją taip ir nerasta. Ar atras jį naują trijų laivų vilkstinė, pasinešusi priešingon pusėn — į šiaurės rytus? Su tuo dygii klausimu minia išsiskirstė. Tik šeimom ir giminėm liko aprašusios akys ir baimingas nerimas: ar besugrįš? "Bless the Lord!".

Laivai išnyko iš akių su 116 žmonij. Jų tarpe buvo vienas kunigas, 3 gydytojai ir vertėjas totorius, paimtas iš karališkų arklidžių. Karalius Edvardas VI (1547-1553), sunkiai sirgęs džiova ir negalėjęs laivų išlydėti, buvo įsakęs laivam mobilizuoti įgulas, bet įsakymas pa-

skelbtas tikslai tada, kai laivai pajudėjo Temzės upe. Pakako savanorių. Tačiau įsakymas turėjo moralinės reikšmės: ekspediciją patvirtino karališku autoritetu.

EKSPEDICIJAI buvo ruošiasi trejeta metų. Tam tikslui Londone 1550 metais susiorganizavo būrelis pirklų, jūrininkų ir mokslininkų, pasiryžusių ieškoti naujo kelio į Indiją ir Kiniją. Kelionė turėjo būti nepaprasta, pavojinga ir nuotykinga, tad ir draugija, surengusi tą kelionę, pasivadino "Pirkliais nuotykininkais" (The Merchant Adventurers).

Visuomenė reikalą suprato ir rėmė. Tik draugijos vardas kai kam rodėsi keistas: lyg būtų susimetę kokie nutrūktgalviai, padaužos. O galvota ir ruoštas rimtai, pasitelkus labai rimtus "nuotykininkus": naujų žemių ieškotoją admirolą Sebastianoną Kabotą, kuris dar jaunus su savo tėvu plaukiojo šiaurinės Amerikos pakrantėmis; matematikos daktarą ir astrologą Joną Dee, ano meto Anglijos mokslo garsenybę; patyrusį jūreivį Richardą Chancellorą, plaukiojusį Atlanto pakrantėmis ir Viduržemio jūromis.

Richardas Chancelloras domėjosi navigacijos instrumentais. Buvo pasigaminęs stambų kvadrantą skaičiuoti saulės aukščiu meridiane. Iš tų duomenų galima buvo nustatyti,

kiek toli į šiaurę laivas yra nuplaukęs.

Karščiausia "nuotykininkų" širdis buvo lordas Henrikas Sydnėjus, matematiko Jono Dee mokinys. Jis savo mokytoją suvedė su Richardu Chancelloru. Jiedu parengė ekspedicijos skaičiavimus, o Henrikas Sydnėjus juo visur, kur tik galėjo rasti kokios pagalbos. Lakstė ir malė šmaikščiu savo liežuviu. Pirkliam jis kalbėjo:

"Ko jūs galite nustoti? Krūvelės pinigų. O jie, jūreiviai? Jie stato pavojun gyvybę. Beįskodami naujų žemių ir kunigaikštijų, susidurs su barbariškom ir žiauriom tautom — nėra abejonės. Nežinomose jūrose jų tykų vandeninės pabaisos (beasts). Tačiau jie ryžtasi keliauti Anglijos garbei ir laibui".

Anglijos garbei, bet savo labai, tikintis būsimojų pelno, "pirkliai nuotykininkai" klotjo po 25 svarus. Pinigų užvaizda buvo išrinktas Sebastianas Kabotas, ejęs jau 80 metų. Toks amžius jūros audrom ir "pabaisom" buvo per daug trapus, kad leistųsi į pirmąją kelionę. Jis surinko 6000 svarų ir surašė savo nurodymus, "kaip pasiekti Kiniją". Vėliau ir pats plauksias nupirktais laivais.

Laivai buvo apginkluoti patrankom ir apkalti metalinėm plokštem — dugnai ir šonai li-

gi vandens paviršiaus, kad nepravirbtų "marių kirminai, kurie sugrauzia ir kiečiausį ažuolą". Maisto paimta 15 mėnesių.

Vyriausiu ekspedicijos vadovu paskirtas admirolas Sir Hugh Willoughby — aukšto ūgio ir subrendusio amžiaus kariškis, įgudęs valdyti laivų pabūklus. Vairą turėjo sukti pilotai. Vyriausiu pilotu arba vairininku ir viceadmirolu buvo Richardas Chancelloras. Jie plaukė atskirais laivais: admirolas Willoughby — Bona Speranza (Gerąja Viltimi), viceadmirolas Chancelloras — Edwardu Bonaventura, kurį lietuviškai galima būtų pavadinti "laimingai grįžtančiu Edvardu". Pirmajame laive buvo 35 žmonės, antroje — 50. Tretytis pagalbinis laivas Bona Confidentia (Viltingas Pasitikėjimas) plaukė su 26 žmonių įgula.

Plaukti mariomis ligi Skandinavijos šiaurinio kyšulio nebuvo baimės. Kelias čia buvo išvažinėtas, nors vanduo visada "provėžas" užlieja. Dar IX-X amžiuje žviritomis savo laivėmis čia nardė vikingai. Jie pasiekdavo ir Angliją. Mainiko norvegų, švedų ir suomių prekėmis. Toliau už šalto Skandinavijos viršugalvio, kur beveik pusę metų esti naktis, turėjo būti Rusijos žemė, o dar toliau — Kinija (Cathay). Turėjo būti... Pakeliui buvo ne kinų man-

dariniai su ilgom kasom ir šilkiniais spalvingais drabužiais, bet audra.

Laivų vilkstinės vadovai, dar sukdamis aplink Skandinaviją, buvo sutarę: jei pasikeltų tokia vėtra, kad nebūtų galima palaikyti ryšio, kiekvienas laivas savo jėgom stengiasi pasiekti Vardo uostą Vikingų (Varangerio) pusiasalyje, atsiūsiams į Barentso jūrą. (Siuo vardu toji arktinė jūra praminata tikslai 40 metų vėliau). Tuose vandenyse ir kilo audra.

Chancelloro laivas (Edward Bonaventure, 160 tonų), pasiekęs Vardo uostą, kitų dviejų laivų nebesulaukė. Įgula buvo subruzdusi grįžti į Angliją, bet Chancelloras, kaip kitados Kolumbas, atlaikė jūrininkų bruzdesį ir po savaitės išplaukė toliau. Niekur pakeliui anų dviejų laivų neužtikto. Gal juos audra pavarė arčiau šilkų krašto — Kinijos? Visada dar lieka viltis, kai tiesa nežinoma, ir ji guodžia, kol paaiški, kaip žmonės vildamiesi klydo.

Negera žinia paaiškėjo tik po vienerių metų. Abudu laivus — "Gerąją Viltį" ir "Pasitikėjimą" — klajokliai lapiai aptiko Virzinos upės žiotyse, Kolo pusiasalyje. Admirolas Willoughby buvo nuplaukęs gero kaimi ir rytus nuo dabartinio Murnansko. Abiejų laivų įgulos (65 žmonės) su savo admirolu sušalo į ledą. Amžininkas Henry Lane aiškino, kad admirolu

KŪRYBOS PRIEDAS

Lasysiu šviesiuosius krislus

Trys knygos pasirodė tokia tvarka: **Mistiniame sode** (1957 Immaculata leid.), **Su Minija i Palangą** (1963), **Baltijos gražuolė** (Liepoja) (taip pat 1963 — abidvi Nidos leidiniai) Tai atsiminimai — viso 748 puslapiai. Kas nori juos skaityti įvykių chronologine eile, turėtų pradėti nuo "Su Minija...". Joje autoriaus atsiminimai iš tėviškės Gargžduose ir Palangos progimnazijos, kurioje mokėsi 1895-6. Gimnaziją baigė 1903 Liepojoje, ir tas laikotarpis aprašytas "Baltijos gražuolėje". Paskiau Kauno kunigų seminarija 1903-6 — jau "Mistiniame sode".

Ačiū už tai, ką autorius davė. Norėtum betgi, kad savo darbą pratęstų. Norėtum susilaikyti dar studentavimo laikų Petrapily ir Insbrucke atsiminimų. Ypačiai būtų laukiamai atsiminimai iš Petrapiilio. Lietuvių augimas šioje vietoje, Petrapiilio dvasinėje akademijoje, tėra mažai nušviestas, o jis labai svarbus tautos dvasinio augimo istorijoje.

Tiesa, Mykolo Vaitkaus atsiminimai nepriklauso tai rūšiai, kuriuos vadiname objektyviais, t.y. vaizduojančiais gyvenamą laikotarpį ir rodančiais jame net save, autorių, tarsi pašalinį asmenį, kurio jausmais, mintim skaitytojas neturėtų būti interesuojamas. M. Vaitkaus atsiminimai išsoka iš tokių objektyvių atsiminimų tvarkos. Juose autorius nukreipia žvilgsnį į save, pirmiausia į save. Versdamas puslapi po puslapio, seki mokinukus, gimnazistą, klieriko gyvenimo aplinkybes, dar labiau seki, kaip tose aplinkybėse verda vaiko, vaikiško dvasia, kaip bręsta jausmai, klostosi mąstymas; kaip Gargžduose, Palangoje, Liepojoje, Kaune literatūrinė, tautinė, pasaulėžiūrinė aplinka laužėsi pro individualinę autoriaus dvasią. Tad M. Vaitkaus atsiminimuose mažiau visuomeninės aplinkos, daugiau individualinės reakcijos į aplinką, mažiau istorijos, daugiau biografijos ir poezijos.

Autorius nei savyje nei aplinkoje nerodo įtampos, dramatiškos, sukrečiančių lūžių. Vis kas ramu, giedra, idiliška, net žaisminga. Kaip "Su Minija..." knygos "Pasiteisinime" rašo, jis ne viską aprašinėjo, ką patyręs, pergyvenęs. Jis lašęs "ne visus gyvenimo momentus, o daugiau šviesiuosius krislus, ir iš tų pirmiausia kas gražu, netgi kas labiau ar mažiau meniškai gražu". Tuos šviesiuosius krislus, Vaizgantas sakydavo — deimantiukus, M. Vaitkus aprašinėja su poetiniu vaizdingumu, jausminiu susižavėjimu, refleksija. Barokinio

KAN. M. VAITKUS

ar rokokinio dailininko dvasia vaizdus duoda reljefingus, dinamiškus, detalėm žaismingus. Skaitai, seki juos ne dėl to, kad tai svarbus dalykas. Skaitydami pavirsti vaiku, kuris seka stiklo šukelės žaismą saulės spinduliuose. Tuo žaismu užkrečia autorius, nes pats juo gyvena. Užtenka prisiminti, kaip nupiešia savo draugus mokinius, o taip pat mokytojus, kaip apgaubai sentimentais ir įvaizdžiais net anuos jaunų dienų muzikinius pergyvenimus.

Galima vienu ilgesniu pavyzdžių ir "pasmaguriant":

"Smuikas... Tas grakštus instrumentas — lyg kokias jaunas panelė... Bet buvo instrumentų, kurie mane mažą dar labiau žavėdavo. Žinoma, ne klarnetas, kur vestuvėse dažnai klurksėdavo šalia plonaliemenio gulbiasprandžio smuiko... Ne. Kad ir kažin kokie puikūs būdavo anie instrumentai; kad ir kažin kokie šaunūs jų muzikantai, niekas anuomet man negalėjo susilyginti su... triūba, vėliau vadinamuoju trimtū. Tik jau ne kerdziaus triūba, o su maskolių ucebnos komandos triūbom — triūbelėm. Kažin kas čia yra, betgi triūba turi nuostabios galingos žmogų, jei ne iš numirusių prikelti, tai bent paliegiui ir luošeliui išjudinti, kad atsigautų, pradžiugtų, bėgtų žiūrėt ir klausytis, ir virpėt energija ir drąsa draug su tuo variu, ir ryžtis, ir veržtis kažkur į nežinomą šviesų toli, į plačią laisvę, į šaunų žygį! Vai, triūba, triūba! tu budintoja, nereraminatoja, virpintoja, džiugintoja, garsų fontanom trykš-

tanti, spindulių sriautais tviskanti... O kai visa triūbų santarmė trenkdavo mūsų gilioj rimty, mes visi vaikai mesdavome ir užmiršdavome viską ir bėgdavome galvotrūkiškais ten, kur tas garsų stebuklas mums grožio misteriją praveria... O tos triūbos skaitvarinės viena kitai nelygios: kita didelė didelė, kaip milžinas smaiglys, apsvyniojus aplink kareivio muzikanto liemenį, taip jog iš to vidurio bekyšo vien žmogaus galva bei vienas petys su ranka; kita triūba mažesnė, ir triūbytojas abiem rankom ją glaudžia prie krūtinės kaip kokį mylimą padarą, prie lūpų prispaudęs jo snapą — tartum bučiuojas" (Su Minija... 56 p.).

To paties muzikinio pergyvenimo pagautas, leidžiasi autorius į apibūdinimus, vertinimus, trumpus, vaizdingus. Paliesdamas himnus:

"Čia jau žinoma, teko išmokti ir "Božė, caria chrani". Nors jo, kaip priešū himno, nemėgome, bet net anuomet jau tėtė jį esant gražų, galingą didingą... Turiu nūnai išsigijęs visus UN tautų himnus, tuoj po tos organizacijos įkūrimo ir juos esu pergojęs ir pakartojęs. O anas ispušis (apie Božė, caria Chrani) pasilieka. Nežinau, kaip skamba bolševikų himnas, bet jų Internacionalo melodija, nors graži, vis tik per švelni. Mūsų Nepriklausomosios himnas (bolševikų įvesto nepažįstu) gražus ir melodija ir turiniu; tik deja, kad melodija vokiška. Latvių priešbolševikinis himnas labai gražus. Lenkų "Jeszcze Polska nie zginėla" kažkoks nerimtas. Amerikos Jungt. Valstybių himno melodija pakili, didinga, tik ne kiekvienas gali pasistiebtį į pusantros gamos aukštybes; o himno žodžiai nehimniški, atsitiktiniam atvejui pritaikyti. Ot, prancūzų Marselietė — tai bent himnas, originalus, galingas, galvanizuojas. Tik bėda: žodžiai pritaikyti vienam Didžiosios revoliucijos momentui ir per daug jau kraugeriški, tiktų puikiai kokiam Stalinui" (158 p.).

O grįžteldamas prie muzikos ir bažnytinį giesmių savo gimtuose Gargžduose:

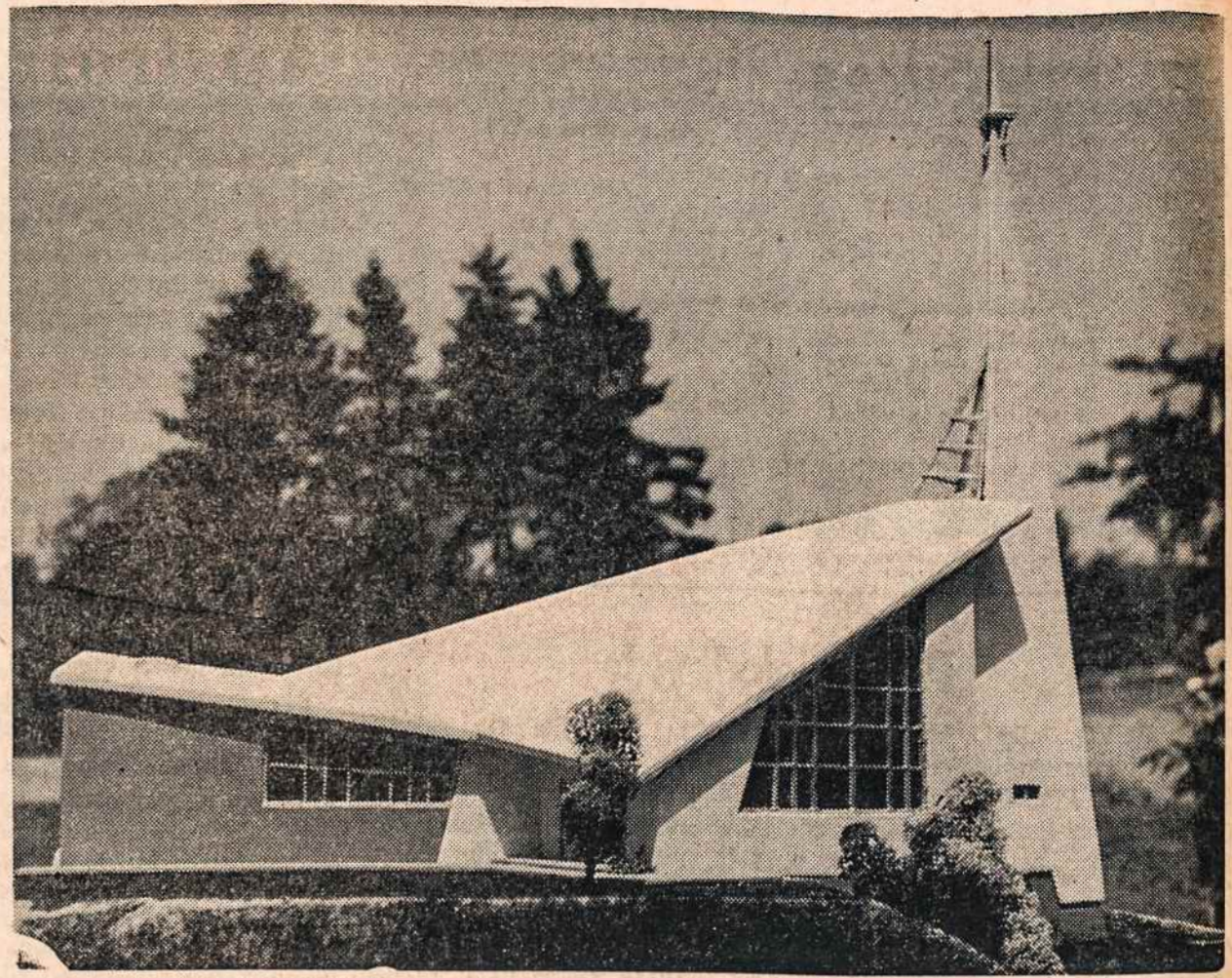
"Po sumos eidavo baigiamoji pamalda, Mišparai, kurią žmonės, o ir aš, tikrai mėgdavome (ne vien dėl to, kad pastutinė). Tos psalmės tokios švelniai ilgesingos, beveik kaip mūsų liaudies dainos. Net džiaugsmingasis Magnificat tartum apsiaustas šviesaus liūdesio. O Salve Regina! — tai jau

tikrai žemaičio pagrindinės nuotaikos išraiška: gilus širdies sopulys, slaptas ilgesys, svajinga viltis. Anuomet aš tai vien jaučiau ir tik vėliau įsisauginau. Taip, Salve Regina... Tik gaila, kad uolūs bažnytinės muzikos uniformintojai ir gregorintojai bei romintojai ilginiui pašalino tą lietuviškosios sielos išraišką, pakeitė ją melodiją, tartum Dievulis būtų norėjęs, kad visos tautos savo intymius jausmus pro vieną dūdą pūstų..." (32 p.)

Arba dar velykinis himnas "Linksma diena":

"Reikdavo tik Velykų rytą įsijungti į procesiją ir lieti savo balsą į tą galingai švytinčią himną "Linksma diena" — ir štai entuziazmo jūroj, kuri galingai šturmuoja visus gyvenimo krantus, triuškina uolas, kyla iki debesų ir verčias į patį Aukščiausiųjį" (35 p.).

Galėtum semti tokių subjektyvių, surefleksintų šviesumu plazdančių vaizdų riekščiom. Supranti ir motyvus, kurie paskatino autorių taip džiaugtis praeities krislais. Vienas — tas pats, kuris kitados paskatino Adomą Mickevičių džiaugtis Lietuvos idile "Pone Tade". Tai emigranto nostalgija, gimtojo krašto ilgesys. M. Vaitkus to ir neslepia. Sakos, jis pasijutęs pats esąs tik krislas svetimame krašte, tarp svetimų žmonių: "Ir stvėrė užu širdies toks ilgesys... Skristi tenai, ton Tėvyne, ton brančiojon! Skristi bent mintim, nes kūnu nebelemta... Pergyventi vaizduotėje tą ilgą savo praeitį, kur laiko perspektyvoje

TEVŲ PRANCISKONŲ Kennebunkporte koplyčios projektas, kurį parengė dail. V. K. Jonynas.

tokia skaisti, kaip jaunas sapnas..." Ir antras motyvas krislais žavėtis — ta laiko amžiaus perspektyva. Joje visa praeitis kyla šviesiais kontūrais. Tai amžiaus svorį pajutus žmogaus džiaugsmas.

Mykolas Vaitkus turi pagrindą taip džiaugtis. Jis gi yra tremtyje esančių rašytojų mohikanas savo metais. Jam šiemet sueina 80 metų amžiaus, 55 metai kunigavimo ir 25 metai kanauninkavimo.

Toje laikų perspektyvoje ir

jis pats gali pamiršti savo raštų vardus (o jų apie 30!). Bet literatūros ir Kauno gyvenimo stebėtojas negalės pamiršti, kad jis buvo ar gyvenimo ar darbų atrama kitiem dviem Kauno didiesiems: Maironiui ir Jakštui, šalia jų reikšdamasis savu originaliu pavidalu. Raštuose — barokiškai apkrauto, rokiškiškai žaismingo žodžio kūrėjas; išvaizdoje — tiesus, labai aristokratiškas asketas, visuomeniniuose santykiuose — estetas, elegantas.

Tokis liko per visą tą amžių. O svargiausia liko dar ir dabar kuriantis. J. B.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Dail. Jadvyga Paukštienė, gyvenanti Chicagoje rengia savo darbų parodą Philadelphiaje lietuvių banko patalpose, 202 N. Broad Str. Paroda atidaryma rugpiūčio 24 7 v.v., tęsis visą savaitę, iki rugsėjo 1.

Izidorius Vasyliūnas, smuikininkas, įgrojo lietuviškos kamerinės muzikos plokšteles, kurios greitai pasirodys.

Leonardo Andriekaus eilėraščių rinkinys "Naktigonė" jau spausdinamas ir greitai pasirodys knygų rinkoje. Ilustracijas piešė dail. Telesforas Valius.

Dr. Adolfo Šapokos pomirtinis veikalas Senasis Vilnius jau atspausdintas pranciškonų spaustuviėje Brooklyne ir išvežtas į ryškiją. Knyga turi 336 psl. Gale pridėta plati autoriaus biografija, vardų ir vietovardžių sąrašai. Gausiai iliustruota. Išleido Tėvai Pranciškoni Toronto, Kanadoje.

Maironio gimimo sukakčiai atžymėti Aidų žurnalas išleido džia knygą, kurioje bus sudėti straipsniai, tilpę specialiam Aidų žurnalo numerio. Knyga turės per 200 puslapių. Išleidi finansuoja kun. J. Pragulbickas iš Elizabetho, N. J. Knyga jau spausdinama pranciškonų spaustuviėje Brooklyne.

Putnamo Nek. Pr. Marijos seserys leidžia savo rėmėjams laikraštį, pavadintą Bendradarbio vardu. Šių metų 8 nr. aprašoma rėmėjų veikla, supažindinama su naujomis statybomis, iliustruota rėmėjų veiklos nuotraukomis.

Mergaičių stovykla, kuri vyko seserų vienuolyno sodyboje Putname, leido savo laikraštį Kibirktėslė, spausdintą spaustuviėje. Laikraštelyje skelbiama stovyklautojų sąrašai, mergaičių įvairūs straipsneliai ir biblija. Stovykla šiemet buvo jubilėjinė — dvidešimtoji.

J. Kidykas, S.J. parašė patiesnę studiją — "Nutautimas ir moralė", kuri pradėta spausdinti Zvaigždės žurnale, leidžiamame jėzuitų. Studijos pradžia jau pasirodė dviejuose vasaros numeriuose.

Kun. dr. Jonas Gutauskas Dėlai, Ont., lietuvių parapajūklebonas, rašo mokyklai vadovėlių — Lietuvos Bažnyčios istorija.

"Aukštinės žąsies" filmavimas Montrealyje jau baigtas. Patikrinus filmuotas scenas, vėliau bus padaryti papildymai bei pataisymai. Visą filmavimo organizavo veikalo autorė, aktorė Birutė Pūkelvičiūtė.

CHICAGO pakrantėje, dail. Jadvygos Paukštienės paveikslas. Jos kūrinių paroda rengiama Philadelphiaje rugpiūčio 24 - rugsėjo 1 d.d. lietuvių banko patalpose. Nuotr. Beatričės Kerbelienės

NAUJOS KNYGOS IR LAIKRAŠČIAI

Vaclovas Biržiška ALEKSANDRYNAS, II tomas, XVIII-XIX amžiai. 497 psl., išleido JAV LB Kultūros Fondas. Kaina nepamėta.

Algimantas Mackus — NEORNAMENTUOTOS KALBOS GENERACIJA IR AUGINTINIAI; poezija, išleido Santara, 73 psl., kaina nepažymėta.

Alfonas Nevardauskas — PAJŪRIAIS, PAMARIAIS. Išleista autoriaus lėšomis. Knyga sutelkta daug medžiagos ir nuotraukų apie Klaipėdos kraštą. 317 psl., kaina nepažymėta.

THE REFUGEE by K. C. Cirtautas. Išleido Citadel Press New Yorke, 160 psl., kaina 3.50 dol.

LUX CHRISTI, birželio-rugsėjo numeris. Numeryje idėta plati dr. J. Savasio studija — Religijos persekiojimas sovietų okupuotoje Lietuvoje. Pamokslų skyrius, knygos, kronika. Redaguoja kun. Titas Narbutas, leidžia Kunigų Vienybė.

TEVYNĖS SARGAS, nr. 1. Pažymėtini straipsniai: Lietuvos Krikščionių Demokratų Sąjungos veiklos programa, M. Krupavičius — Lietuvos vada-

vimo politinės akcijos organai ir jų tarpusavio santykiai; P. Maldeikis — Kas ciesaorus ciesaoriui, kas Dievo—Dieviui; Dr. A. Trimakas — Laisvės gretų pranašumas; S. Rauckinas — Lietuvių politinis susiorganizavimas tremtyje; A.J. Kasulaitis — Lietuvos laisvinimo problemos iš institucinio-organizacinio taško; kan. V. Zakarkauskas — Krikščioniškoji demokratija tarptautinėje veikloje; kan. V. Zakarkauskas: Lotynų Amerika — liginis ar gydytojas; dr. V. Litas — Vengrijos katalikų drama; M. Krupavičius — A. a. dr. J. Leimonas ir k. Redaguoja dr. V. Litas ir kan. V. Zakarkauskas.

I LAISVĖ, birželio mėn. numeris. Rašo: V. Vaitiekūnas — Lietuva okupacijoje; J. Vidzgiris — Psichologinis karas, L. Galinis — Nuolatinis pančių traukymas; M. Musteikis — Kultūrinio gyvenimo apžvalga Lietuvoje 1962; V. Volertas — Reikalingas pasaulio lietuvių seimo žodis; P. Gaučys — Lietuvių bendruomenės Chicagoje pradžia; kun. L. Jankus — Balfo praeitis ir ateitis ir k. Redaguoja St. Daunys ir kolektyvas.

THE BALTIC REVIEW, nr. 26. Numeryje sutelkta medžiagos apie Baltijos kraštus. Apie sovietų valdymą Lietuvoje rašo dr. Bronius Nemickas. Žurnalo redakcijos kolektyve yra dr. A. Trimakas.

Aleksandrui Ružanic-Ružancovui, mūsų žymiam bibliografui, rugpiūčio 12 suėjo 70 metų. Savo kilme jis iš Gudijos. Su Lietuva sutapo po pirmojo pasaulinio karo. Čia įsijungė į lietuvišką veiklą ir atsidėjo bibliografijai. Ir šiuo metu jis redaguoja bibliografijos leidinį "Knygų lentyna".

Dail. Pauliaus Augiaus grafikos darbų monografiją išleidižia vėlionės našlė Danutė Augienė. Spaudos darbą tvarko Vytautas Saulius ir dail. Algirdas Kurauskas. Studijinius straipsnius rašo dail. Telesforas Valius ir dail. A. Kurauskas. Bibliografiją ruošia A. Ružancovas. Leidinys turės apie 280-300 psl. Kaina 15 dol. Monografijos egzempliorių skaičius spausdinamas ribotas. Norintieji šį leidinį išgityti, prašom nedelsiant pranešti D. Augienė, 6508 So. Talman Ave., Chicago 29, Ill. Įmokėti pranešant nereikia.

AUDRA ATEINA, dail. A. Galdiko paveikslas

Balfo centras ir vasaros karščiai

Siuo metu Balfo Centre pastoviai dirba tik vienas tarnautojas. Tačiau darbas nesustoja ir vasaros metu. Pasikvietus talkos, liepos mėn. išsiųsta 123 įvairius siuntinius. Tiek pat bus išsiųsta rugpjūčio mėn.

Liepos mėn. turėta arti 8,000 dolerių pajamų, išleista 6,309. Didžioji aukų dalis (3,258) atėjo iš Chicagos. Liepos mėn. baigta mokėti skolos likutis JAV išdui. Apie 1,600 dol. išleista siuntiniam į Lietuvą, 409 dol. išmokėta paštui už siuntinius į Lenkiją. Vasario 16 gimn. ir Vokietijos lietuviams šelpti išleista per 2000 dol.

Rugpjūčio pradžioje per dešimt dienų pasiūsta Lenkijon 54 medžiagų siuntiniai. Privatus šelpėjus norėtusi išpėti, kad Lenkijon vyksta didelė spekuliacija. Siuntinius daug kas parduoda, spekuliuoja. Ir tu siuntinių prašymai yra samdyti — dažnai lenkų rašyti.

Dabar jau girdėsitė

Dr. Edmundas Lenkauskas žymus klerkės, ausų ir nosies ligų specialistas Clevelande, padarė sunkią balso stygų operaciją Balfo reikalų vedėjui. Parūpino puikią liginę ir priežiūrą. Chirurgui priklausančią apdraudus stipendiją paaukoko Balfoi. Balfo reikalų vedėjas kun. L. Jankus, dr. E. Len-

kaskui ir jo žmonai nuosirdžiai dėkojo. Nors dėl operacijos prarado savo atostogas, tačiau su naujomis balso stygomis galės ryškiau išsakyti Balfo šelpiamųjų bėdas.

Kad namai negriūtų

Balfo namai remontuojami. Seni, bet nuosavi Balfo centro namai reikalingi nuolatinio remonto. Paskutiniiais metais remontams išleista per 1,800 dol. už kuriuos atlikti daugiausiai dažymo darbai. Dabar Balfo namai yra šviežiai išdažyti iš lauko ir iš vidaus. Du aukštai naudojami išimtinai Balfo reikalams, o kiti du aukštai išnuomuojami už \$90 mėn.

Septintas kardinolas — kinietis

Sibiro lietuvių maldaknygė išleista kiniečių kalba Formozoje. Įvadą parašė Kinijos kardinolas Tomas Tien. Tai septintas kardinolas, išgyręs liet. kankinių maldas. Mielieji Balfo rėmėjai, kurie renka suvenyrus, gali tų maldaknygių gauti Balfo centre. Naujos laidos lietuviškai ir angliškai gaunamos pas seses Putname (Immac. Conc. Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.)

Darai skriaudą — atlygink!

Dr. Elena Armienė, Balfo vicepirmininkė, Balfo vardu parengė ir įteikė specialiai Senato komisijai memorandumą. Iki

šiol pagal veikiančius JAV įstatymus, Amerikos priešai, kariavę antram pasauliniam karui turėjo atlyginti JAV piliečiams padarytus nuostolius, jei nukentėjusieji tuo metu buvo piliečiai. Dabar Senatas nori priimti įstatymą (987), pagal kurį būtų reikalaujama atlyginti nuostolius ir tiems nukentėjusiems, kurie tik vėliau tapo JAV piliečiai. Tai apimtų daugelį naujai atvykusiųjų į šį kraštą. Įstatymo pravedimu rūpinasi senatoriai: Douglas ir Javits. Netrukus bus tuo reikalu specialūs tyrimai.

Geras darbas nežūna

Chicagos lietuviai per pirmąjį pasaulinį karą buvo suorganizavę "Lietuvių dienos komitetą", kuris rinko aukas nuo karo nukentėjusiems lietuviams. Chicagos First National Banke užsiliko to komiteto pinigų, kurių dabar pareikalavo Illinois valstybė. Dėka nuosirdim banko pareigūnų (Mr. Roy Kavalek), gen. kons. P. Daužvardžiui bei ano komiteto nariui M. Zalduki, Valstybės departamentas išaiškino ir tuos pinigus iš 1916 metų (\$1,842.23) perleido Balfui.

Nuogalius patys pridinkite!

Besikeičianti JAV politika nukreipė visą dėmesį į Afrikos bei Azijos kraštus ir pažadėtą kariškų rūbų Balfui nebedavė. Sakoma, Europa jau pakankamai atkutus ir pati gali savo treminiais pasirūpinti. Be to, tebeveikia draudimas panaudoti JAV maisto atsargas ar rūbus Sovietams ar jų okupuotiems (taigi ir Lietuvai) kraštams padėti.

K. L. J.

AKADEMIKŲ SKAUTŲ būrelis Maironio parke Worcesteryje rugpjūčio 10 ASS šventės proga. Nuotr. G. Penik

AKADEMIKŲ SKAUTŲ SAJŪDŽIO ŠVENTĖ WORCESTERYJE

Worcester, Mass. —Rugpjūčio 10 čia įvykusi Akademinių Skautų Sajūdžio šventė buvo visais atžvilgiais sėkminga. Dalyvavo arti 60 narių ir įvairių rytinio pakraščio vietovių, daugiausia iš New Yorko.

Iškilmingos sveikos metu akademikų skautų draugovės tikrųjų narių pasidėjimą davė E. Šikštėnaitė, V. Matulevičiūtė ir Genė Česnaitės ir G. Bartytė. Studentų skautų Vyties korporacijos senjorais buvo pakelti Vl. Gedminas, R. Jakubauskas, A. ir D. Glodai ir G. Klivečka. Sveiką pravedė Worcesterio ASS skyriaus pirm. D. Palubeckaitė ir Vyties korporacijos pirm. V.

Bazeliauskas. Naujai pakeltuosius sveikino iš Chicagos atvykusi ASD centro valdybos pirmin. L. Petrauskaitė ir R. Kezys iš New Yorko.

Šventės dalyviai išklusė R. Kezio paskaitos, kuri lietuviškiems akademiniams skautams buvo skirta. Šventės dalyviai išklusė R. Kezio paskaitos, kuri lietuviškiems akademiniams skautams buvo skirta. Šventės dalyviai išklusė R. Kezio paskaitos, kuri lietuviškiems akademiniams skautams buvo skirta.

metais vykusio komunistinio festivalio Helsinkyje.

Vakare buvo nuotaikingi šokiai, perpinti lietuviškais dainomis.

Worcesterio akademikai svečius vaišingai priėmė ir už tai jiems priklausau nuoširdi padėka. Taip pat ir mamytė—Palubeckienei, Česnienei, Kauševičienei, kurios nuoširdžiai talkininkavo.

Šventė vyko naujai atremontuotame Maironio parke. Šventės dalyviai turėjo laiko dar pasimaudyti Quinsigamondo ežere.

Worcesterio ASS skyrius yra įkurtas tik šiais metais, ir jau spejo sujungti gražų būrį akademinių jaunimo. Šia proga linkėtina jam visokeriopos sėkmės.

R.K.

ROCHESTER, N.Y.

Rochester, N.Y. Pavergtų Tautų savaitės minėjimą rengė antibolševikinio komiteto skyrius, kurį sudaro 7 tautos. Šiemet buvo gautos erdvios patalpos naujam miestui dangorėžis, kurį supa turtingos krautuvis ir fontanai. Buvo pastatyta mažam maštabe Sov. Rusijos vergų stovykla. Vieno banko languose išstatyta įvairių pavergtų tautų normalaus dydžio merginų modeliai su tautiniais rūbais ir šalia padėti plakatai, kuriuose buvo surašytos pavergtų tautų trumpos istorijos. Antrojo aukšto balkono sienose buvo išlyptos fotografijos vaizdavusios, kas atsitiko su laisvomis tautomis, kai jas užgriuvo bolševikų raudonieji tankai. Parodos menišką išorę tvarkė dailininkas Alfonsas Dargis.

Antradienio ir ketvirtadienio vakarais vidurmesčio aikštėje, kur buvo pavaizduota sovietinė vergų stovykla, buvo tautinių šokių ir dainų vakarai.

Visa savaitė šalia vergų stovyklos buvo išdėstytos anglų kalba knygos apie sovietinį imperializmą ir dalinamos brošiūros apie kolchozinių žmonių gyvenimą Sovietų Rusijoje.

Susituokė. Rugpjūčio 17 susituokė Aldona Miškinytė ir Raimundas Kiršteinis. Jaunieji yra aktyvūs vietos lietuvių bendruomenės, choro, radijo ir kitų lietuviškų organizacijų nariai. Aldona mokytoja vienoje aukštesn. mokykloje, o Raimundas yra firmos buhalteris.

Serga. Juozas Draugelis ir Mykolas Ventys serga. J. Draugelis pu sunkios operacijos pailgva sveiksta ir tikisi greitai grįžti į visuomeninį gyvenimą. Mykolas Ventys, veiklus senosios kartos lietuvis, yra išvykęs liginėn pasitikrinti sveikatos.

Studentų susirinkimas. Praeitą savaitę vietos lietuvių studentų susirinkime prof. dr. Antanas Klimas savo paskaitoje "Lietuvio studentas kovoją dėl Lietuvos laisvės", nusakė priedėmonės ir būdus, kaip geriau įsijungti į kovą dėl pavergtos Lietuvos, tėvų žemės. Paskaita susilaukė gyvo pritarimo. 1963-64 metams Lietuvos Studentų Sąjungos skyriaus pirmininku išrinkta Otisija Vosyliūtė, išdininkas G. Vidmantas.

Antanas Žiemys, buvęs aktyvus vietos lietuvių visuomenės veikėjas ir susipratęs lietuvis, prieš porą savaitių mirė.

Libiausiai perkamos knygos. Lietuvių spaudos kioske šiuo metu labiausiai perkamos knygos: St. Nevardausko atsiminimai "Pajūriais, pamariais", V. Kavaliūno premijuotas romanas "Kalnų giesmė", Vyt. Volerto "Upė teka vingiais" ir kt. Lietuvių spaudos kioskas veikia šv. Jurgio lietuvių parapijos žemutinėje salėje, sekmadieniais nuo 10 iki 12.30 v. Ten pat galima užsisakyti lietuviškus laikraščius, pratešti jų prenumeratą ir įsigyti naujausias ilgo grojimo lietuviškas plokšteles. sb.

LIETUVIAI MENININKAI, koncertavę darbo kuopoje Uhlernborne, Vokietijoje. Iš k. į d.: L. Stukas, Pr. Bičkienė, A. Vasaitis, V. Zukauskas. Nuotr. Zigmo Venciaus

LIETUVIAI MENININKAI koncertuoja Vokietijoje

Su lietuvių ekskursija liepos 30 Europon išvyko ir keturi menininkai: solistė Prudencija Bičkienė, solistas Liudas Stukas, pianistas Alyudas Vasaitis ir aktorius Vitalis Zukauskas. Liepos 31 jie pasiekė Frankfurto aerodromą Vokietijoje. Ten menininkus pasitiko kun. dr. J. Aviza, PLB Vokietijos krašto valdybos pirmininkas, Tėv. Alfonsas Bernatonis, Lietuvos Sielovados direktorius, ir kun. Bronius Liubinas, Vasario 16 gimnazijos direktorius.

Aerodrome paaikėjo, kad svečiai tą pačią dieną turi pradėti koncertuoti. Pirmasis koncertas ir įvyko 8591 LS kuopoje Šveicingene. Čia koncertas buvo numatytas vėliau, bet kuopa rugpjūčio pradžioje turėjo išvykti į pratimus. Kuopos vadovas kpt. Jonas Valiūnas supažindino susirinkusius su menininkais. Koncerto pasiklausyti buvo susirinkę ne tik kuopos vyrai su šeimomis, bet ir svečiai iš Huettentfeldo, Vasario 16 gimnazijos.

Rugpjūčio 2 koncertavo 4204 LS kuopoje Uhlernborne. Nėdėlė tai kuopa, bet ji mieliai dalyvauja visuose lietuvių kultūrinuose rengimuose. Kuopai vadovauja kpt. Juozas Matulaitis.

Rugpjūčio 3 koncertavo 8593 LS kuopoje Kaiserslauterne. Kuopos vado pavaduotojas ltn. Jurgis Barasas menininkus pristatė 200 klausytojų. Į koncertą buvo susirinkę ir apylinkėse gyveną žmonės. Didesnė jų dalis yra senesniai iš Lietuvos atvykę.

Rugpjūčio 4 anksčiau rytą visi išvažiavo į Hanau. Ten solistai giedoję lietuviškose pamaldose per Tėv. Alfonso Bernatonio mišias. Evangelikų salėje popiet buvo jų koncertas.

Rugpjūčio 5 P. Bičkienė, L. Stukas ir A. Vasaitis koncerta-

ALRK MOTERŲ S-GOS 30-tas SEIMAS

Amerikos Lietuvių Romos Katalikių Moterų Sąjungos seimas šiemet įvyks Putnam, Conn., seserų vienuolyno sodyboje. Seimu rūpinasi Worcesterio kuopa. Atsrovės pradės rinktis rugpjūčio 21, trečiadienį; seimas užsibaigs rugpjūčio 25, sekmadienį.

Moterų Sąjunga per 49 metus yra daugeliui savo narių suteikus pagalbą ir pašalpą ligoje ir mirties atveju, sudariusi progą savo narėm lavintis, dirbti kultūrinį lietuvišką darbą, per savo skyrius. Veikliai prisidėjo savo darbais ir aukomis prie palaikymo lietuvių parapijų, mokyklų ir svetainių. Moterų Sąjunga priklauso Amerikos Liet. Kat. Federacijai ir Balfui, remia Šiluvos koplyčios įrengimą Washingtono. Sąjunga turi stipendijų fondą. Per keiliolik metų yra sušelpus daug sąjungiečių dukrų ir sūnų.

Moterų Sąjungos kuopų yra įvairiose lietuvių parapijose. Lietuvos mergaitės ir moterys nuo 16 iki 50 metų gali apsidrausti nelaimės atveju ir mirus laidojimo išlaidom padengti. Į švietimo skyrių gali įsira-

šyti bet kurio amžiaus, pradėdant 16 metų.

Moterų Sąjunga šiandien stovi greta kitų didesnių lietuvių organizacijų. Pripažinta saugi ir viena iš stipriausių lietuvių fraternalinių organizacijų.

Norėdami ir toliau ją išlaikyti, nuoširdžiai kviečiame mergaites ir moteris stoti į sąjungos eiles, prisidėti prie lietuviškų bei katalikiškų darbų.

Informacijų galima gauti vietos kuopose, lietuvių parapijose arba adresu: American Lithuanian Roman Catholic Women's Alliance, 7155 So. Hermitage Ave., Chicago 36, Illinois.

Elzbieta Paurazienė Centro Pirmininkė.

★

Dėmesio Moterų Sąjungos Atsrovėms

"Moterų Dirvos" rugpjūčio numeryje įvyko nemaloni klaida. Transportacijos klausimais reikia skambinti Anne D. Buckley PL 6-1121 o ne WA 8 5828. Pastarasis numeris yra Putnamo seselių, pas kurias įvyksta seimas. Atsiprašom!

Seimo Rengimo Komisija

MALDARNYGE

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai

640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, inka, kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: —

FRANCISCAN FATHERS DARBININKAS

910 Willoughby Avenue Brooklyn 21, N. Y.

(ELI)

IŠ VISUR

— P. Liutkus, Prancūzijoje, Paryžiuje, baigė politinių mokslų institutą. Universiteto yra pakviestas dėstyti valstybinę ir administracinę teisę.

— Sol. Aldona Stempuzienė susitarė su Erie Pennsylvanijos simfoniniu orkestru dainuoti Hendelio Mesiją ir Verdi Requiem.

— Kostas Jurgeliūnas, kilęs iš Vabalninko, 69 metų, mirė Bröckton, Mass., rugpjūčio 8. Palaidotas iš šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios rugpjūčio 10. Velionis buvo aktyvus Sandaros ir Alto veikėjas.

— Kun. N. Saldukas iš Medelino, Kolumbijos, lankė savo gimines ir pažįstamus Floridoje: J. ir D. Tiškus ir buvusius kolumbiečius S. ir J. Jazbūčius, kurie turi gražų motelį Miami (8910 Collins Ave.). Kun. N. Saldukas ne tik išrūpino įvažiavimo į Kolumbiją vizas beveik, visiems Bogotoje gyvenantiems lietuviams, bet daugelį padėjo įsikurti išrūpindamas valdžios leidimus savo profesija verstis. Kiek anksčiau Floridoje buvo sustojęs taip pat daug nusipelnęs lietuviams Kolumbijoje kun. Tamošiūnas iš Medelino.

— Marijampolės Rygiškių Jonų gimnazijos ruošiamai monografijai dar trūksta smulkiųjų medžiagos: gimnazijos baigimo viniųčių, charakteringusių nuotraukų, mokytojų ir mokinių sąrašų, Nepriklausomybės laikotarpiu ir t. Rygiškičiai ir draugai maloniai prašomi prisidėti prie gretesnio monografijos išleidimo, siunčiant medžiagą adresu: Vytautas Pautionis, 4407 So., Artesian Ave. Chicago 32, Ill. Informacijos reikalui prašoma kreiptis komiteto pirmininko vardu: Jonas Vaičiūnas, 7221 So., Claremont Ave., Chicago 36, Ill.

— Homestead, Pa., rugpjūčio 30, penktadienį, Sv. Petro ir Povilo bažnyčioje prasidės 40 val. atilaidai. Baigsis sekmadienį, rugsėjo 1 vakare.

— Naujoje Zelandijoje veikia baltų klubas, kuriam pirmininkauja lietuvis J. Pečiulaitis.

— Graciela Bukevičiūtė pirmoji iš lietuvių baigė Argentinos aukštąjį pedagogikos institutą ir pradėjo dėstyti anglų kalbą gimnazijoje.

— Prof. Mykolas Biržiškos, Vasario 16 signataro, mirusio prieš metus, minėjimą rugsėjo 29 rengia Los Angeles skautai akademikai.

— Jonas Navickas, 70 metų, liepos 22 mirė Los Angeles. Palaidotas liepos 27 iš šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios. Lietuvoje buvo Raseinių apskrities valdybos pirmininkas.

— Los Angeles jaunieji ateitininkai nuo rugpjūčio 11 iki 18 stovyklavo Bernardino kalnuose.

RUOSIAME LIETUVISKAS VESTUVES, SALES PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS — VELTUI. Adresas: 40 E. 26th St., N.Y.C., N.Y. Tel.: MU 3-2928 Savininkas VACYS STEPONIS

Dalyvaukime

PASAUL. LIETUVIŲ DIENOSE ir PLB SEIME TORONTE, KANADOJE rugpjūčio 30 - rugsėjo 1

LITERATŪROS VAKARAS IR PIANO REČITALIS

Dalyvauja rašytojai: Alė Rūta, K. Graudienė, V. Alantas, K. Braudūnas, J. Jankus ir pianistas A. Kuprevičius.

KONCERTAS IR AKADEMIJA

Dalyvauja solistai: St. Baras, A. Stempuzienė, V. Verikaitis, L. Šukytė, smuikininkas Iz. Vasiliūnas ir Toronto "Varpo" bei Hamiltono Aušros Vartų parapijos chorai.

Meno paroda. Du tūkstantiniai pobūviai. Spaudos paroda. Seimo posėdžiai

O KO KO?

NĖPAPRASTAS KONKURSAUS

Žv. B. Pastogis, pasitalkinęs ekspertą iš užsienio — garsiąją išmybę K. L., skelbia šį konkursą visiems, kurie neįstengia laimėti konkursų ir premijų, sakysime, ilgo posėdžiavimo be nutarimų, rimtos pasikaitos be turinio, valdybos rinkimų be kandidatų, garbės pažymėjimo be nuopelnų ir t. t. Šis konkursas duoda galimybę ne tik pamiklinti savo maukaule, bet ir pasidaryti žymių ekspertu tarptautinės politikos visuotinės istorijos klausimais. Bandykite atsakyti į klausimus:

Iš atominės srities —

Ar išnyks atominio kuro pajūjus, jeigu telefonu sujungime Washingtoną su Maskvą?

Iš karo strategijos —

Kiek iš viso buvo raketų Kuboje ir kiek jų liko pasilępta kalnuose, jeigu Andriejus Gromyko tvirtino JAV prezidentui, kad nė vienos raketos neįvežta, o Chruščiovas užtikrino, kad visos išvežtos?

Iš aukštos matematikos —

Jeigu Sovietinė Rusija išsigabeno į savo rojų apie 2000 kareivių, tai kuriuo būdu jų liko Kuboje apie 30,000, kada sakoma, jog buvo privežta 13,000.

Iš aukštos politikos —

Kada Baltijos valstybės atgaus savo nepriklausomybę, jeigu jų prievartinis įjungimas į Sovietų Rusiją iš vienos pusės nepripažįstamas, o iš antros pusės "garsių ekspertų ir istorikų" Amerikoje skelbiama, jog tai yra "neatmenamų laikų Rusijos nedaloma dalis"?

Iš laisvinimo akcijos —

Kuo skiriasi Afrikos kolonializmas nuo Sovietų Rusijos "Antikolonializmo", jeigu juodieji žmonės išlaisvinami, o baltieji Europoje pavergiami?

Konkurso sąlygos:

Jury komisija nereikalinga. Geriausi atsakymai bus skelbiami spaudoje. Premijos bus įteiktos Maskvoje, kai iš Kremliaus mauzoliejaus bus išneštas ir Lenino lavonas, kaip tai padaryta su Stalinu. Dalyviai pasirašo slapyvardžiais.

Bolševikinė pekla

Laisvėje (rugpjūčio 9) A. Bimba rašo: "I pekla su tokiais įstatymais". Kadangi draugas A. Bimba netiki nei dangumi nei pekla, o tikrai Sovietų Sąjungai, tai ten, tur būt, ir nori kraustyti. Laimingos kelionės!

HOUSE FOR SALE — Oakwood Heights 4 year old Ranch 3 bedrooms, 43x100 Plot fenced-in backyard, near transportation & stores, within walking distance of St. Charles Parish. Asking \$23,500. EL 1-5085

LOS ANGELES, CALIF., prie šv. Kazimiero parapijos susitiko ginklo draugai. Iš k. į d.: pulk. J. Rapšys, plk. Itn. Šenbergas, gen. M. Reklaitis, mjr. K. Liaudanskas. Nuotr. L. Briedžio

ŠILUVOS KOPLYČIA WASHINGTONE

PREL. J. KONCIUS

Marija apsišviečia vienai ar kiti tautai, kuomet atsiranda tautai reikalingas ypatingai tikėjimą sustiprinti. Šešioliktame šimtmečiuje žmonių tikėjimui susilpnėjus, plačiai siautė indiferentizmas, kuris palietė ir lietuvių tautą. Dievo Motinos teobuklingas apsišviešimas 1608 metais Žemaičių žemėje, Šiluvoje, paveikė teigiamai ne tik žemaičius, bet ir visą lietuvių tautą.

Dabartiniu laiku Lietuvoje, kai siaučia komunistinis ateizmas ir tauta kenčia didelį religinį persekiojimą, Amerikos lietuviai labai tiksliai ir gerai padarė, pasiryždami švenčiausios Marijos vardu įrengti Washingtono, Nekalto Prasidėjimo bazilikoje, lietuvišką koplyčią. Ji vadinsis Šiluvos koplyčia. Šiluva labiausiai surišta su religiniu lietuvių tautos atgimimu. Už 360,000 dol. nebūtų galima įtaisyti paminklinės šventovės Chicagoje, New Yorke ar kitoje labiau lietuvių apgyvendintoje vietoje. Už šią sumą šiais laikais nieko žymesnio negalima padaryti. Steigiant koplyčią žymioje Washingtono šventovėje, jos viduje, yra ne-

paprastai mums lietuviams svarbus dalykas.

Toji šventovė yra visų Amerikos katalikų didžiausia ir gražiausia visame krašte. Ji kainavo kelis šimtus milijonų dolerių. Ją lankys šimtmečiais visa Amerikos tauta. Visi matys ir puikią lietuvišką Šiluvos koplyčią. Koplyčioje bus atvaizduota lietuvių religinių temų.

Šios lietuviškos koplyčios įrengimas suartins lietuvių katalikus su Amerikos katalikų hierarchija ir visais katalikais. Kasmet čia visi Amerikos kardinolai, arkivyskupai ir vyskupai suvažiuoja pasitarimams. Jie toje bazilikoje ir lietuvių koplyčioje aukos mišias ir ta pačia proga prisimins Amerikos lietuvių dosnumą ir solidarumą.

Kai mūsų tėvynė nusikratys sovietų jungo ir kai ji atgaus tikėjimo laisvę, Lietuvos Bažnyčiai ir lietuvių tautai bus reikalinga atstatymo pagalba. Aiškiai, Amerikos episkopatas nuširdžiai parems lietuvių tautos reikalus ir per visą Ameriką sukels milijonus mūsų nusikraustaus tautos atstatymo reikalams.

CHICAGOS Visų šventųjų parapijos šv. Vardo draugijos valdyba. Iš k. į d.: E. Dągis, E. Ričkus, Petras Rubinas — pirm., R. Meškis, A. Zansaitis. Valdybos su komisijomis pilnas sąstatas yra 42 asmenys. Draugija turi 230 narių, bažnyčios statybai aukojo 5000 dol.

PASIRŪPINKIME BILIETAIS

! Pasaulio Lietuvių Dienos ir Seimo parengimus, Toronte, Kanadoje, rugpjūčio 30-rugsėjo 1

Bilietai yra dviejų rūšių — atskiri ir bendri. Bendras bilietas kaštuoja 10 dol. asmeniui ir tinka į visus keturis parengimus, įskaitant brangias vietas koncertui O'Keefe salėje. Atskiri bilietai:

Literatūros vakaras ir piano recitalis penktadienį Priskėlimo parapijos salėje — nuo 2 iki 1.50 dol., studentams ir moksleiviams 1 dol.

Didysis pobūvis Club Kingsway salėje šeštadienį — 3 dol., studentams 2 dol.

Koncertas ir akademija O'Keefe salėje sekmadienį nuo 4 dol. iki 1.50 dol. student. 1. Užbaigiamasis banketas sekmadienio vakare Priskėlimo parapijos salėje 3 dol.

Bilietai iš anksto gaunami Toronte: "Dainos" krautuvių (Simanavičiaus) 974 College St.,

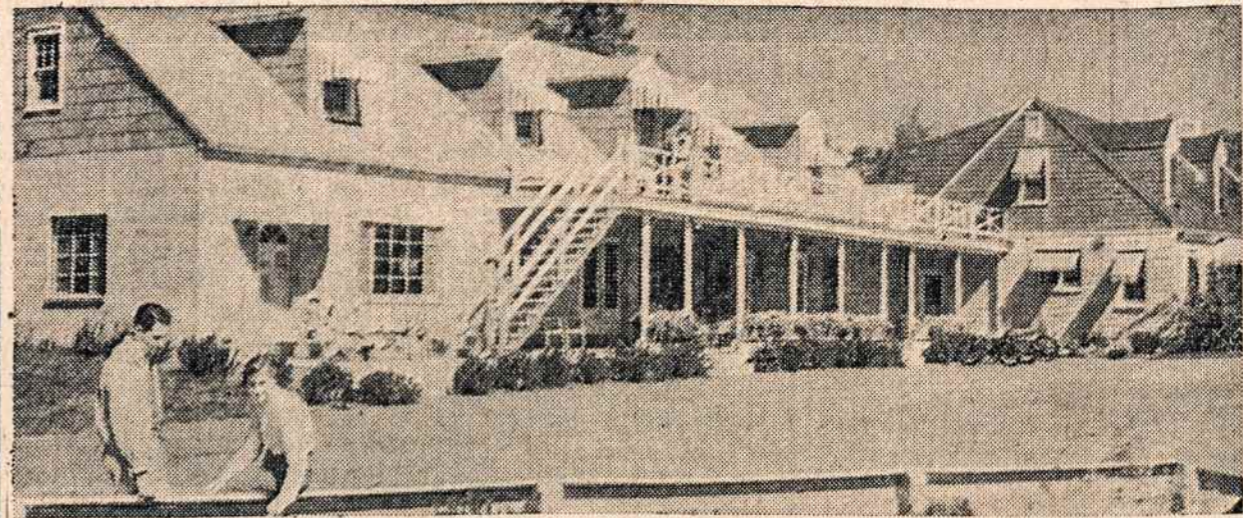
AUSTRALIJA

Adelaidėje Lietuvių Katalikų Centro salėje, liepos 7 buvo sušauktas P.A.L. Katalikų D-jos ir šv. Kazimiero parapijos visuotinis metinis susirinkimas. Susirinkimas atsilankiusių skaičiumi buvo gana gausus. Susirinkimą atidarė ir pradėjo malda kun. A. Kazlauskas, kuris pagal d-jos įstatus yra nerenkamas tarybos pirmininkas.

Sudarius darbo prezidiumą, sekretariatą ir mandatų komisijas, draugijos vicepirmininkas B. Dičiūnas padarė platų metinį tarybos veiklos pranešimą. Tarybos išdinininkas Zakis pranešė susirinkimui apie draugijos finansinę padėtį. Iš pranešimo paaiškėjo, kad draugijos sąskaitoje, (Savings Bank of S. A.) yra 91.10 svarų. Praeity metų bėgyje draugija turėjo pajamų aukomis 2061.7. Už nekilnojama turtą — Lietuvių Katalikų Centro namus, —skolos bankui išmokėta 1700 ir procentų 210 sv. Draugija dar turi skolas už nekilnojama turtą 2275 sv. Skola už nupirktus bažnyčiai vargonus, (kaina 600 sv.) į tą sumą neįeina, mokama iš specialiai tam reikalui skiriamų sumų.

Kun. A. Kazlauskas pasiūlė pakelti į garbės narius B. Dičiūną, kuris, tvarkant Lietuvių Katalikų Centrą iš savo darbo vietės už 20 mylių, kas savaitę galį važinėjo savo sunkvežimiais, buldozeriais ir kitomis mašinomis, pats visą laiką dirbo ir vadovavo darbams ir neįsigalėjo lėšų, ir M. Varonecką, kuris atsisakė pasiūlyto 100 procentų pelno, namus ir sklypus savikaina perleido P.A.L. Katalikų Draugijai ir labai daug prisidėjo lėšomis ir darbu prie remonto. Pasiūlymą susirinkimas sutiko entuziastiškų rankų plojimu.

Į naują draugijos ir šv. Kazimiero parapijos tarybą išrinkti: Dičiūnas, Zakis, Karvelis, Kubilius, Rupiškis, Gasiūnas, Veroneckas, Vosylis, Bogušauskas, K. Varnas, Binkevi-

ECHO VALLEY lietuviška vasarvietė

Atidaryta ištisus metus. Lietuviai savininkai Elena ir Julius GARMAL višus maloniai kviečia atvykti. Iš anksto kreiptis:

ECHO VALLEY, Echo Lake, Pa. — Telef.: AREacode: 717-424-1920.

DZIAUGSMAS — POILSIS IR RAMYBĖ POCONO KALNUOSE

Kur vakar dienos malonumai — tampa rytdienos maloniais prisiminimais...

Puikūs ir patogūs kambariai su televizija, radijo ir voniomis, arba atskiri nameliai.

Modernus baras, didelis maudymosi baseinas ir ežerėlis, 20 akrų miško, visokiausis sportas vasarą ir žiemą, šokiai ir geras lietuviškas maistas.

Nuolaidos: organizacijoms, stovykloms, suvažiuojamams

čius ir Pakalnės. Kandidatais liko Langevičius, Gudiškis ir Zarcinas. Kaip tarybos pirmininkas įeina kun. A. Kazlauskas. Revizijos komisiją sudaro L. Gerulaitis, Ploktis ir Pusdešris. Kandidatai Mainelienė ir Jankauskas. V. Jankauskas.

Kun. Raimundas Klumbis, Van Horn, Texas, Fatimos Dievo Motinos parapijos klebonas, Kolombų vyčių vadovybės Texas valstybėje išrinktas didžiųjų vyčių — Grand Knight.

Olandijoje pirmoji moteris katalikų universitete gavo teologijos daktaro laipsnį. Ji yra Lydija M. R. Simons, priklausanti Betanijos seserų kongregacijai.

Parduodu labai gražioje vietoje Moriches vasarvietėje prie vandens 2/3 akro su kabina vasarajūmiui, nes išsikeliu į Kaliforniją. Kaina tik 4,500 dol., pusė reikia įmokėti grynais. Rašyti: Dr. Zarskus, Moriches, L. I., N.Y., P. O. Box 41.

DI RUBBA'S RESTAURANT & PIZZERIA
Italian - American — Kitchen
Wines & Liquors
Open 8 A. M. to 3 A. M.
Closed Sundays
810 Post Road Scarsdale
SC 3-9844

DANCING IS FUN at
La MARTINIQUE CLUB
Music by Chic Morrison. Cocktail
Lounge, Restaurant, Ladies invited.
Admission Fri. Sun. \$1.55; Sat. Evs.
\$1.75 tax incl. Adults only.
57 West 57th Street at 6th Avenue
PL 2-2234

For Better Wedding and
Week-End Dancing
TUXEDO BALLROOM
Offer the Finest
Call re d — RE 4-7335
210 E. 86th Street & 3rd Avenue
New York City

H. W. MALE & FEMALE
SUPERINTENDANT
EXCELLENT SALARY
Building located in Manhattan
West Side
PL 8-0735

FUNERAL HOMES
EDWARD F. CARTER
PE 7-0900
TWO FUNERAL HOMES
Montrose — Croton-on-Hudson
Funeral Homes of Distinction

PRACTICAL Cleaning Contractors

EST. 1909

WE MAINTAIN:

SCHOOLS — HOSPITALS
OLD AGE HOMES
INSTITUTIONS — DAY NURSERIES
BANKS — ETC.

ALL OUR
BUILDING MAINTENANCE MEN
WINDOW CLEANERS — PORTERS
OFFICE CLEANERS — WAXERS
WATCHMEN — ELEVATOR OPERS.
SUPERVISORS
ARE FULLY INSURED & BONDED
24 HRS SUPERVISION

TRiangle 1-4600

DIDŽIULIS, NUOTAIKINGAS, TRADICINIS LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIJO PIKNIKAS

rengiamas NEW JERSEY lietuviams

Sekmadienį, rugsėjo 8

Tautos Šventėje

ROYAL GARDENS PARKE ir SALĖJE

990 E. HAZELWOOD AVĖ., RAHWAY, N. J.

Pikniko pradžia 1:00 val. popiet • Programa — 5:00 val. popiet

Šokiai nuo 4 val. iki 10 val. vakaro

Įėjimas \$1.00, ženkliukas 25¢ (auka radijo fondui)

Programoje:

- Šokimo varžybos
- Darbininko spaudos kioskas
- Laimėjimai ir kitokios įvairenybės
- Rūtos ansamblio daininkų grupė, vad. A. Kačanaucko

Piknikas įvyks bet kokiam orui esant — Visus maloniai kviečiame!

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, malytos, spalvotos, lovoms užtėsanai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsakykite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, konjakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

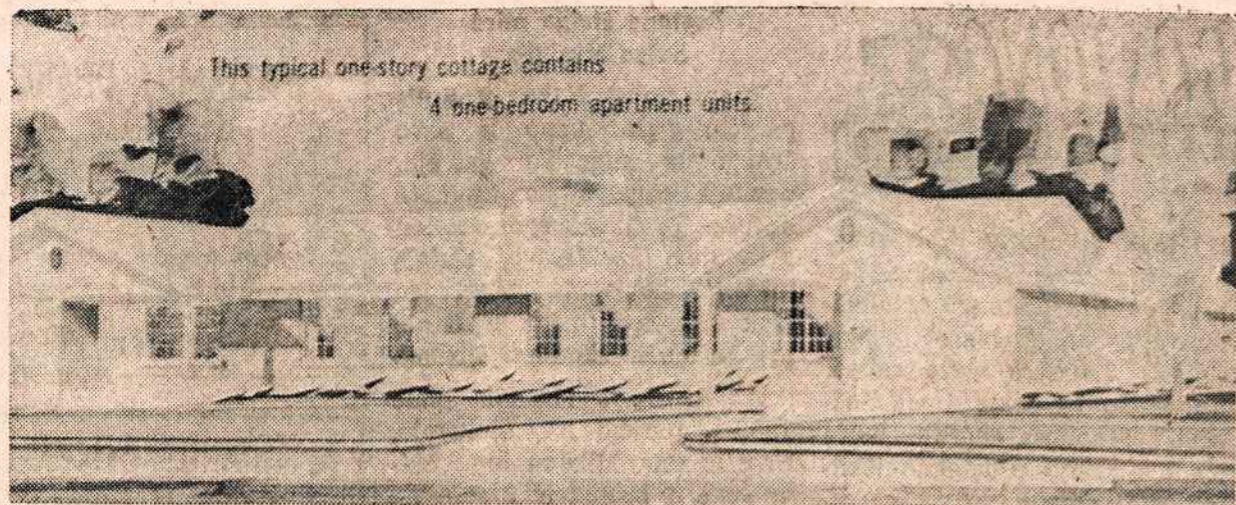
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

ŠV. PRANCIŠKAUS MIESTAS TEXAS VALSTYBĖJE

Trečiojo Ordino Federacija Amerikoje vadovauja tretininkų apaštalavimui ir socialinei bei karitatyvinei veiklai. JAV, Kanadoje ir Pietų Amerikoje veikia Sv. Pranciškaus valandos su meniškai paruoštomis radijo ir televizijos programomis. Šioms programoms paruošti Federacija turi savo studiją Los Angeles. Talkininkauja žymūs Hollywoodo aktoriai. Be to, leidžia žurnalus, spausdina klygas, organizuoja studijų dienas ir tretininkų kongresus.

Siuo metu Federacija stato senesnio amžiaus žmonėms poilsio miestą. Daug vyresnio amžiaus asmenų išėjusių į pensiją ir išauginusių savo šeimas, norėtų likusias savo dienas praleisti jaukioje aplinkoje. Kai kurie, būdami tvirtos sveikatos ir įvairių sričių specialistai, norėtų dar būti kitiems naudingi. Tam ir statomi tie namai, parinkus šiltą ir saują klimatą Texas valstybėje, gražiame 50 akrų plote, prie didelio Bendbrook ežero, kurį supa keli įvairaus dydžio parkai su golfo aikštėmis. Sv. Pranciškaus miesto gyventojai turės puikios progos ežere ir žvejoti, ir pasimaudyti ir laiveliu pasivažinėti. Vėsus ežero vėjelis nuolat gaivins Sv. Pranciškaus miestą. Miestas turės savo bažnyčią, kur kasdien bus aukojamos

T. JUST. VASKYS, O.F.M.

mišios. Tretininkai galės susirinkti ir atlikti Trečiojo Ordino liturgines apeigas. Bus salė įvairiems susirinkimams, paskaitoms, koncertams ir vaidinimams. Kas savaitę bus rodomi filmai. Bus atskiras televizijos kambarys, įvairių rankdarbių kambariai vyrams ir moterims, keli žaidimų kambariai. Miestas turės 32 lovų kliniką, kurioje ligonius prižiūrės patyrusios slaugės. Sunkiau susirgę galės gydytis netoli esančioje moderniškoje Sv. Juozapo ligoninėje.

Kas norės, galės valgyti moderniškoje valgykloje arba sau pats valgi gamintis, nes ras maisto krautuves. Bus vaistinė, kirpyklos, rūbų valyklos ir k. Netoli yra Fort Worth miestas (500,000 gyv.) žymus Texas valstybės kultūros, pramonės ir prekybos centras.

Sv. Pranciškaus miesto bus nedideli vieno aukšto nameilai. Jų statoma 350. Kiekviename nameilyje bus keturi butai. Visi butai (622 ar 850 pėdų didžio) turės svečių kambarį su valgykla, didelį miegamąjį, maudymosi kambarį ir modernišką įrengtą virtuvėlę. Visi butai turės šiltą ir šaltą vandenį; bus žiemą šildomi ir vasarą vėsinami.

ST. FRANCIS CITY, Texas

Butai bus išnuomojami mėnesiui kainuos 75 dol. Jei du asmenys gyvens viename bute, kiekvienam atsis 37.50. Dviejų miegamųjų kambarių butas kainuos 98 dol. Butas su vienu miegamuoju ir valgiu vienas 150 dol, dviem — 205 dol. Į šią kainą įeina ir įvairūs patarnavimai. Butas be virtuvės, bet su valgiu, tarname ir slaugės patarnavimu reikalui esant — vienam — 125 dol., dviem asmenim 200 dol. mėnesiui.

Trečiojo Ordino Federacija yra gavusi federalinės valdžios garantuotą 4 milijonų dolerių paskolą, kurią teks išmokėti per 40 metų. Miesto statyba prasidės š.m. rugsėjo 17. Apie 400 asmenų yra jau padavę prašymus apsigyventi.

Chicago's tretininkų provincija yra gavusi 2 mil. dol. paskolą ir netrukus Westmont, Ill. (netoli Marijonų vienuolyno Hinsdale) ims statyti kitą senatvės poilsio miestą.

Panašų miestą senesnio amžiaus asmenims planuoja statyti ir lietuvių tretininkų Sv. Kazimiero provincija Greene, Maine, ar kur nors Floridoje. Siuo metu tyrinėjama miesto statybos galimybės ir sąlygos.

Kas norėtų gauti daugiau informaciją apie Sv. Pranciškaus miestą Texas valstybėje, gali kreiptis adresu: Rev. Philip Marquard, O.F.M. 29 South La Salle St., Chicago 3, Ill.

RADIO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS.
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil. — FM bang. 105.7 meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmdieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Šeštadieniais 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WPOP, 1410 kil.
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel. CH 9-4302
Sekmdienį — 11 - 12 val. dieną

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
Howard 7-4176
Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 kil.
Ved. ANT. PALIULIS
321 Robinwood Road
pran. Edv. Melnikas
Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
SOPHIE BARCUS — Seimos radijo programos. Radijo stotis WOPA — Oak Park, Ill. AM 1490 kil.; FM 102.7 megac. kasdien, 10-11 val. r.; šešt. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

McKEESPORT, PA.
WEDO, 810 banga
Vedėjas
Kun. ALF. SUŠINSKAS
706 Talbot Avenue, Bradock, Pa.
Sekmdieniais nuo 1:30 val. p.p.

TO PLACE YOUR AD

CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

DISPLAY

LOOK Aluminum trim & siding finished basement new kitchen installed everything & anything in the contracting line special consideration to Religious groups Call VI 6-0500 — Paint all contractors.

SCAFFOLDING
HEYDT CONTRACTING CORPORATION
Longfellow & Viele Aves.
Bronx 74, N. Y.
WY 1-2500

POULTRY FARM
3 bedroom house 10 acres of land. 6,000 chickens 10 minutes Atlantic City 2 hours from N.Y. City. Low down payment Martin Taub RD 1, Box 435, Pleasantville, New Jersey.

REAL ESTATE

Westbury, L.I. St. Bridget's Parish \$21,500. Owner transferred. 3 bedroom, 1 1/2 bath Colonial, paneled dining rm, kitchen & recreation rm, large living rm, fireplace, floor-to-ceiling bookcases, patio, 2-car garage, dishwasher, washing machine, freezer and carpeting. ED 3-0564.

Queensville North, O. L. of Lourdes Parish. 7 rm brick Colonial, corner, 2-car garage, screened patio, slate roofs, 4 bedrooms, 2 1/2 baths, living rm 16x21, fire place, dining rm, 14x18, finished basement, large attic, near all transit. Principals only. — GR 9-4458.

Whitestone vicinity — Queens, St. Fideles Parish. 3 bedroom Ranch. aluminum combination storms and screens. w/w carpeting, full basement, cyclone fence, washing machine, refrigerator, air conditioner; landscaped. Lovely neighborhood. Asking \$24,990. Owner. FL 9-4585.

Having a Wedding, Christening, Birthday or Party? For the finest Italian Pastries & Wedding Cakes, Party Cakes, Cookie Trays, Spumoni call UL 7-6960 — phone orders accepted.
LARINASCENTE PASTRY SHOP
248 5th Avenue, Brooklyn, N. Y.

Fresh Meadow — St. John's Univ. vicinity: 2-fam. brick semidetached 5 & 5 rms; 2 car garage, big plot, many extras; \$24,000 mortgages, 1st floor apt. available; \$35,500 Principals only. Owner — TU 6-0372.

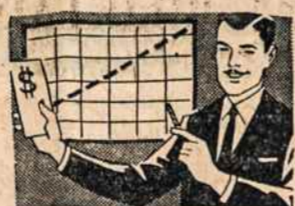
Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:

Glenmore 5-7281

Remkite LITUANUS, lietuvių studentų informacinį žurnalą apie Lietuvą anglų kalba.

LITUANUS
910 Willoughby Avenue,
Brooklyn 21, N. Y.

YOUR SAVINGS WILL GROW FASTER

5% INTEREST PAID ON 12 MONTH TIME DEPOSITS

for complete information phone or write
HOME INDUSTRIAL BANK

9975 East Colfax, Denver 8, Colorado 366-3531

Please send me detailed information about 5% interest on Time Deposits

Name _____
Address _____
City _____
State _____ Dept. NH L

DISPLAY

NAUJAS PLOVIMO - PURSKIMO METODAS SUNIMS — nenuodingi! Koncentruotas skystis naikinti amarui. Atskiedžiama vandeniu. Šunys tuojau išlaisvinami nuo blusų, utėlių, moskity ir kitokio amaro. Padeda gydyti įdrėkimus. Išpūruskus ir iššukavus šunys įgauna žibantį plauką. Pradingsta šuns kvapas. Paštu siunčiama 4 uncijos už \$1.49. Jokių kitų primokėjimų. Galima atsilyginti pašto ženklais. — Thoroughbred Insecticide Co., Inc.

Dept. A
174 Broadway Hicksville, N. Y.

MARIO'S TERRACE ROOM
152 Washington St., Peekskill, N.Y. One of the most beautiful Halls in Westchester for Weddings, Communion and Confirmations. Seats 150 in comfort. Phone 914 PE 7-2783

ELJON MOVING & STORAGE
Highest Prices Paid for Used Furniture. Local & Distance Transport by experts. No job too small or too big. Free estimates, insurance. 7-day service. 95-01 Northern Blvd., Corona, L.I., Phone HI 6-2303. Serving Woodside, Bayside & Corona areas.

Virginia 3-3605 Photostats-framing LIBERTY ART PHOTO STUDIO
Wedding - Portrait - Candid - Children - Communion - Confirmation - Graduation - Reproductions - Commercial. 125-11 Liberty Avenue Richmond Hill 19, L.I.N.Y. Erba Studio hours: 9:30 to 9, Wed. 9:30 to 6:30, Sun. 11 to 5:30.

ALBERT SHERMAN, INC.
Life - Accident - Health General Insurance
107 Fifth Avenue, Pelham, N. Y.
914 PE 8-3131.

DRESSMAKING & TAILORING
Simple Dressmaking and Repairs for Children and Adults. All work done at reasonable rates. Special consideration to religious groups.
Call ST 2-1358

FLAT AND SHINGLE ROOFING GUTTERS - LEADERS SKYLIGHTS - SIDING Guaranteed Repairs
AVE. M. ROOFING CO.
DE 8-1691

DOM'S SERVICE STATION
2801 Tilden Avenue, Brooklyn General Repairs - Batteries - Tires and Accessories. Special consideration to religious groups.
Call BU 4-9677

Bring In This Ad For Your Free Luggage Gift MATCHING HAT BOX with purchase of any 3 Pieces of Luggage Wholesale Price at FARBER LUGGAGE 1396 FLATBUSH AVE. (Nr. Farragut Rd.) UL 9-0775

CEMENT WALKS ETC. STEPS, BRICK & BLOCK WORK, PATIOS. Expert alteration roof to basement, bath and kitchen. Professional carpentry. Low cost, quality work, guaranteed. Easy payments.
Phone TW 1-2573

MR. JULIE HAIR STYLIST
744 Utica Ave., B'klyn, PR 1-6450 Working with a complete of creative hair stylists and experts in high fashion colors. Come in for FREE consultation.

Learn to Drive! CHASE DRIVING Inc. Auto School Lic. by State of N. Y. — 494 Kings Highway, bet. McDonald & E. 2nd Street. Expert instructions. NI 5-4660. Free booklet on written test. Door to door service, low rates. Closed Saturday, open Sunday.

NEW BONAPARTE
1613 Ave M (Next to Elm Theatre) DEWey 6-6880
Have You Tried Ralph Sorrentino's famous Italian Cuisine? "Where the Stars meet" A la Carte - Dinners - Cocktails - Parties accommodated.

ASSOCIATED WASHER SERVICE Formerly with Bronx Elec. Utility "Same Day Service" Expert repairs on Kenmore, GE, Frigidaire & all makes of washers serviced. Emergency calls — Bronx, Lower Westchester & Manhattan. 4432 3rd Ave. (at 184th St.) — CY 8-3333.

For Staten Island call AARON TV SERVICE Co. Day & Night service. Thos. J. Javarski (owner). — All Makes of Television - Radios - Hi-Fi & Stereo. Television rentals. Guaranteed work on all sets. Call ELGIN 1-2233 — 951 North Railroad Ave., GRANT CITY, S. I.

ALBERT MAIER, INC.
KIAULIENOS KRAUTUVE — Geriausia kiauliena ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kielbassy". 1927 Washington Ave. Bronx 57, N. Y. TRemont 8-819

AMBASSADOR CAMERA For the Finest in Cameras Use our special Lay-Away Plan Credit Cards Accepted 1658 Bath Ave. — Brooklyn BE 6-8206

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVE
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVEMS ir POBUVIAMS
Pristato j namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
— We take all orders special price for Weddings and Parties —
Home-Made Bologna

PARK-HILL REALTY

REAL ESTATE & INSURANCE
84-17 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN 21, N. Y.
Virginia 3-1477

Cia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Cia galite visokeriopa apsidrausti; šia užpildomi valstybinių mokesčių - taksų blankai.
ALBERT F. PETERS - Petrauskas

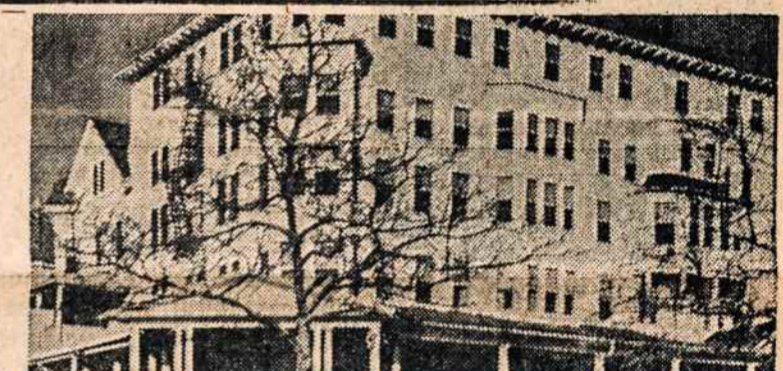
NAME OF THE INSURANCE POLICY - kreipkite

INSURANCE REAL ESTATE JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

Mr. & Mrs. MATTHEW MAZEIKA PARK FLORIST

Visokiomis progomis gėlės pristatomos
veitui — F.T.D.
80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

Viešbutis NIDA, prie Atlanto, atdaras visus metus Asbury Park, N.J. • 7-tos ir Park Ave. kampe • Tel. PR 4-7788 Svarūs kambariai, rami vieta, pigus ir skanus maistas. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. — Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusais. P. ir C. Mačiuliai, savininkai

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

— HEVEN REALTY —

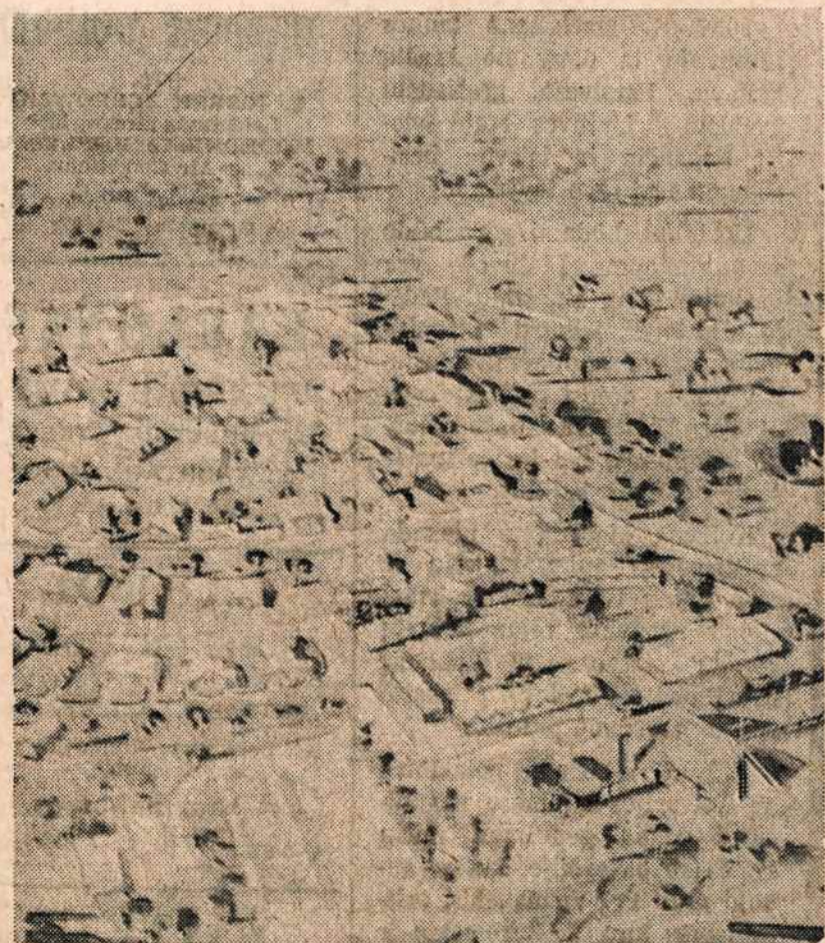
JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance
Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Šeštadieniais iki 6 val popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
B. KUCINSKAS, sav.
280 BOERUM ST., BROOKLYN 6, N. Y.
(212) GL 6-0200 Resid. ILLinois 8-7118

UOZO IR IZABELĖ MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMND HILL, N. Y.
Telefonas: Vlrinia 3-3544

Mūsų būrelio nariui

YTUI SVALBONUI,

jo brangiam tėvui mirus, reiškiamo gilią užuojautą.

New Yorko skautai vyčiai

JAU 22 METAI!
WEVD LIETUVŲ ATSIMINIMŲ RADIO VALANDA
1930 KL 973 MEG (FM)
ŠEŠTADIENIAIS NUO 5.15 6.15 V.R.R.
DIREKTORIUS JOKUBAS J.
STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
WAVERLY 6-3325, AREA CODE 201

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

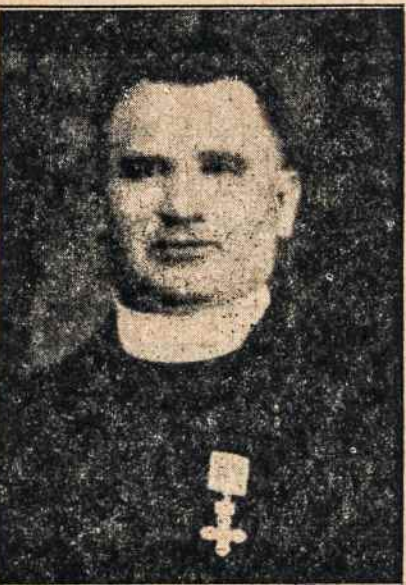
Apreiškimo parapijos metinis piknikas bus rugsėjo 1 Franklin Square, L. I. Kas norėtų pasinaudoti autobusais, prašom iš anksto užsirašyti.

Aktorius Henrikas Kačinskas, išpildys dalį programos Angelų Karalienės parapijos koncerte, kuriuo bus atžymėta parapijos deimantinė sukaktis. Koncertas bus rugsėjo 22 5 val. popiet Bossert viešbučio salėje Brooklyne.

Algis Jelinskas ir Irena Butrimaitė susituokia rugpjūčio 24 11 v. Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

MIRĖ KUN. LEONAS VOICIEKAUSKAS

Kearny, N. Y., Sopolingosios Dievo Motinos parapijos klebonas, kun. Leonas Voiciekauskas, po ilgos ligos mirė rugpjūčio 18 d. 4:30 v. popiet šv. Mykolo ligoninėje.

A.A. KUN. L. VOICIEKAUSKAS

Velionis buvo gimęs 1892 kovo 18. Kunigu įšventintas 1917 rugsėjo 1, 1931 paskirtas Klebonu į Harrison lietuvių parapiją. Čia išmokėjo nemažas skolas ir pradėjo telkti lėšas naujos bažnyčios statybai. Savo parapijoje suorganizavo šv. Onos dr-giją, Moteris sodalietes, Balfos skyrių.

Lietuviškus reikalus nuosirdžiai rėmė. Savo lėšomis iš Sovietų Rusijos, Petrapiilio, parvežė kompozitoriaus Č. Sasnausko kūną ir Kaune palaidojo. 1950 išleido jo kūrinius, pavadintus "Lietuviška muzika", išleido dvi laidas J. Žilevičiaus parašytos monografijos apie Č. Sasnauską. Parašė ir išleido dviejų veiksnių dramą "Gims tautos genijus" (antroji laida 1954).

Velionis laidojamas ketvirtadienį, rugpjūčio 22, 10:30 val.

MIRĖ KUN. KAZIMIERAS PAULIONIS

Kun. Kazimieras Paulionis mirė rugpjūčio 18 vakare šv. Seimos ligoninėje. Velionis buvo gimęs 1896 rugsėjo 22 Thomas, W. Va., Amerikoje. Mokėsi šv. Jono kolegijoje Broklyne ir Angelų Karalienės kunigų seminarijoje Niagaroje. Kunigu įšventintas 1928 birželio 2. Buvo Apreiškimo parapijos vikaras ir klebonas iki 1934, šv. Jurgio parapijos klebonas 1934-1948, vėliau rekollekcijų namų, ligoninės ir senelių prieglaudos kapelionas. Paskutiniu metu buvo prisiglaudęs Angelų Karalienės parapijoje. Veikė Lietuvos vyčiuose nuo 1916 m. Kunigų Vienybėje ir k. Rašė lietuviškoje spaudoje, vertė scenos veikalėlius iš anglų kalbos į lietuvių kalbą.

Laidojimas ketvirtadienį, rugpjūčio 22, iš Viešpaties Atsimainymo bažnyčios Maspeth. Mišios 10:30 v.

Tradicinė ekskursija į Tėvų Pranciškonų sodybą Kennebunkport, Me., bus rugpjūčio 31, rugsėjo 1 ir 2. Kelionė, dviejų dienų valgis ir nakvynė vienam asmeniui 28 dol. Ekskursijoje gali dalyvauti ne tik iš New Yorko, bet ir iš Lindeno, Elizabetho, Newarko, Patersono, Kearny, Bayonnės, New Haveno, Bridgeporto, ir kitų vietų. Visais kelionės reikalais rašyti: Darbininko administracija, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221 arba skambinti GL 5-7281, vakarais GL 5-7068.

Algis Gudelis ir Rūta Zukaitė susituokė rugpjūčio 17 Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

Elenos Sirgiedienės dvejų metų mirties sukaktįje gedulingos mišios bus rugsėjo 2 d., 8 val. tėvų pranciškonų koplyčioje. Jei kam iš pažįstamų ar draugų būtų patogiu, maloniai kviečia dalyvauti velionės vyras.

Dail. K. Žoromskis išvyko atostogauti į Kennebunkport, Me., pas tėvus pranciškonus.

Newarko LB apylinkės valdyba rugsėjo 22 organizuoja 1863 metų sukilimo šimto metų minėjimą. Paskaitą skaitys Algis Budreckis, apie sukilėlius literatūroje kalbės rašytojas P. Jurkus. Minėjimas bus po 11 val. pamaldų parapijos salėje. Vjos kitos New Jersey apygardos prašomos tą dieną nieko kito nerengti ir dalyvauti minėjime.

Dipluotas ekonomistas

Juozas Audėnas

registruotas investavimo fondų atstovas prima interesantus investavimo reikalais —

109 Warwick St.
Brooklyn 7, N. Y.
Tel.: TA 7-9518 • PL 3-6628

SOLISTĖ LIONĖ JODYTĖ

Sol. L. Jodytės koncertas Town Hall

Town Hall vitrinai New Yorko visados puošia vardai pasaulinio garso muzikų, solistų ir kitų žanro menininkų. Tokia garbė tenka ir solistei **Lionei Jodytei**, kurios koncertas Town Hall skelbiamas š.m. rugsėjo 29 d. 8 val. vak.

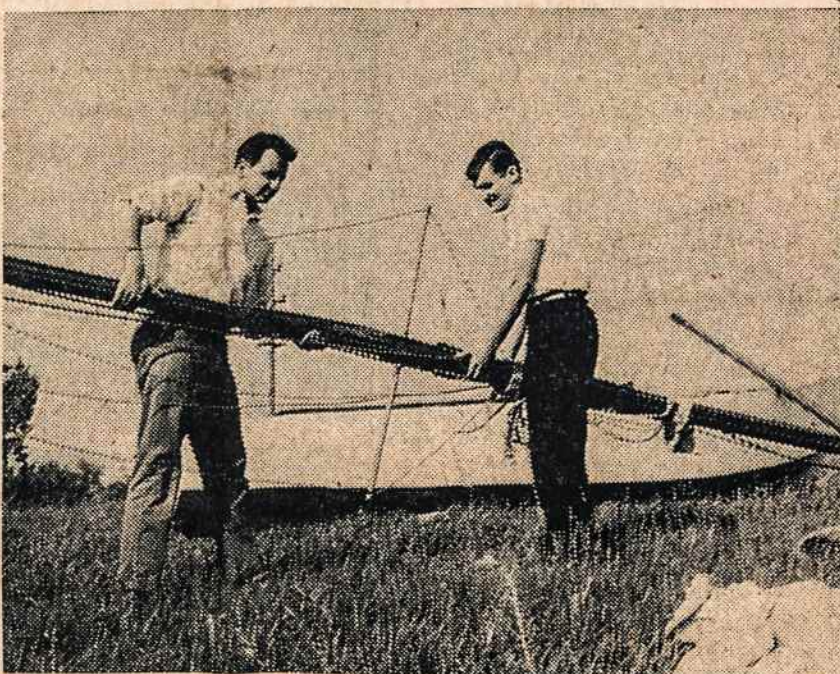
Kas arčiau solistę Lionę pažįsta, gerai žino, kad ji yra tikra Lietuvos laukų dukra. Mažytė likusi našlaitė ir perėjusi sunkią gyvenimo mokyklą, šandien yra aukštai iškilusi meno pasaulyje. Nuo žavingos Utenos laukų jos dainų kelias atvedė iki aukštųjų New Yorko dangorėžių. Jos žaviąją dainą pianu palydi garsus Vienos

kompozitorius ir muzikas pianistas Fritz Kramer.

Belieka mūsų solistei palinkėti geriausias sėkmės ir tolimo Lietuvos vardo garsinimo savo žavingomis dainomis, kurios šį kartą aidės garsioje muzikų pasaulyje Town Hall auditorijoje.

Jurgis Papartis

Buriniu laiveliu iš Chicagos į Bostoną

DU CHICAGOS jūrų skautai, Julius Butkevičius ir Linas Jurcys, būrinu laiveliu keliauja į skautų stovyklą Bostone.

NEWARK, N. J.

Švč. Trejybės liet. parapijos piknikas bus sekmadienį, rugpjūčio 25, lietuvių Laisvės parke, 340 Mitchell ave., Linden, N.J. Pikniko pradžia 1 val. Nuo 4 val. gros puikus Gutauskų orkestras. Piknike bus galima susitikti senus pažįstamus ir pasivaikinti skaniais valgiais ir gardžiais gėrimais. Pelnas skiriamas naujos salės skoloms mažinti. Visus parapičius ir kaimynus maloniai kviečia dalyvauti klebonas prel. Ig. Kelmelis.

Vienam ramiam senesnio amžiaus asmeniui reikalingas vienas ar du kambariai. Pagedautina su virtuve Woodhaven ar Richmond Hill rajone prie Jamaica traukinio. Siūlyti laišku šiuo adresu: Mr. A.R., Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

C. A. VOKET

VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWTON 9-6620

BOSTONO ŽINIOS

Komp. Jeronimas Kačinskas, nuo rugpjūčio 4 atostogaujas pas Tėv. Pranciškonus savaitgaliui grįžo ir dalyvavo jubiliejiniame Lietuvos vyčių seime. Rugpjūčio 18, sekmadienį, dirgavo parapijos chorui, kuris giedojo seimo užbaigimo iškilmingom mišiom.

Pradėjo vaju. Rugpjūčio 11 Šiluvos koplyčios įrengimui Washingtono aukų rinkimui talkininkaujantis Bostono komitetas išdalino skelbimus ir specialius vokelius. Parapijos klebonas šiam reikalui perspauzdino ir išdalino pasikalbėjimą su vysk. V. Brizgijū, kuris buvo atspausstas Draugo dienraštyje.

Kun. Al. Kontautas rugpjūčio 9 d. užbaigė vasarinius pranciškonų kalbos kursus Montrealyje, Kanadoje, ir rugpjūčio 11 jau talkininkavo šv. Petro parapijos kunigams. Kun. Al. Kontautas pranciškonų kalbą dėsto šv. Sebastijono aukštesnėje mokykloje Bostone.

Mišių tarnautojų išvyka. Rugpjūčio 6 šv. Petro parapijos mišių tarnautojai buvo išvykę vienos dienos išvykai į Horse-necko papildimą pasimaudyti ir papikninkauti. Išvyka su ruošė kun. J. Klimas, kuris globoja ir tvarko parapijos mišių tarnautojus. Išvykos metu vaišino Mrs. Davis, Mrs. Torsney, Mrs. Bazzinotti, Mrs. Aleksunas ir Mrs. Hirst.

Juozas K. Vembrė pirmas iš bostoniškių įstojo į Lietuvos Fondą, įmokėdamas tūkstantį dolerių. Siųsdamas paskutinius tris šimtus septynioliasdešimt aštuonis dolerius, Vembrė rašo, kad "Bostone sunkiai skleidžiasi Lietuvos Fondo idėja, ir dar sunkiau rinkti tam fondui aukas..." J. K. Vembrė pažymėjo ir rūpinimasis Fondo reikalais parodo jo vertinimą L. Fondo idėjos.

Bostone staiga mirė Balys Masiulis

Rugpjūčio 2 Balys Masiulis paryčiu grįžo namo iš savo draugo ir sugriuvo gatvėje. Greitoji pagalba be sąmonės nuvežė į miesto ligoninę, ten gydytojas konstatavo staigią mirtį. Velionis, 73 metų, jau kiek anksčiau buvo gydytojo priežiūroje ir skundėsi širdimi.

A. A. Balys Masiulis gimė 1889 lapkričio 23 Lietuvoje, Užpalių par. Mikėnų km., ūkiuje augo 4 broliai ir 2 seserys. Balys mirė dar vaikams mažiems esant. Motinai su gausia šeima teko daug vargo pakelti ir tvarkyti didelį ūkį.

Atlikęs rusų karinę prievolę 1913 gegužės mėn. atvyko į Ameriką. Kiek prasikūręs, 1917 sausio 21 vedė Kotryną Springytę, kilusią iš Biržų par.

Springių šeimoje augo 7 vaikai. Anksti mirus šeimos tėvui, motina užaugino vaikus ir gražiai tvarkė savo pavyzdiną ūkį. Prieš pat Didįjį karą iš Springių šeimos atvažiavo į Ameriką 2 sūnūs ir 2 dukterys.

B. Masiulis gavo darba cukraus fabrike (Domino) ir jame išdirbo 44 m., į pensiją išėjo 1959 m.

Masiuliai suprasdami mokslo aukštą vertę, savo sūnų Jurgį ir dvi dukteris — Adelę ir Aldoną skatino siekti aukštesnio mokslo. Vaikai baigė su pagyrimais kolegijas. Adelė Mažeikienė dirba sekretore vienoj firmoj ir Aldona Tarisienė taip pat sekretoriauja. Jurgis Masiulis yra menedžerio padėjėjas dideliame trašų fabrike. Velionis B. Masiulis buvo narys šv. Jono pašalpinės dr-jos liet. piliečių klubo, šv. Vardo dr-jos. Uoliai rėmė šv. Petro parapiją.

Katarina Masiulienė dažnai būdavo vyriausia šeimininkė LRKSA kuopų banketuose, Lietuvos dukterų vakariene, vyčių metiniame bankete, laikraščio Darbininko pikniko šafrim-e

1937 K. Masiulienė lankė Lietuvoje ir daug po kraštą keliavo. Parsivežė gražiausių išpūdžių iš Lietuvos. Matė šviesią augančią ir laisvę besidžiaugiančią savo tėvyne.

Masiuliai, būdami gero būdo savo giminėms Lietuvoje yra pasiuntę daug siuntinių. Padėjo Bostone įsikurti tremtinėms — savo giminėms. Masiuliai visada dėjosi prie kiekvieno gero lietuviško darbo, lankė vaidinimus bei koncertus ir šelpė nelaimės ištiktus.

Kotryna Masiulienė niekada neišleisdavo aukų rinkėjų iš savo namų tuščiomis. Įvairiausiomis progomis rėmė lietuvių seselių stovybas ir koplyčią Brocktone. Darbininką skaito nuo jo įsikūrimo pradžios

A.A. B. Masiulis palaidotas N. Kalvarijos kapinėse rugpjūčio 5 d. po gedulingų mišių šv. Petro bažnyčioje, kurias aukėjo prel. Pr. Virmauskis, asistuojamas kun. J. Zuromskio ir kun. J. Klimo.

Gailestingas Dievas tesuteikia mirusiojo sielai amžiną ramybę. P. Kaminskas

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS
37, Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

Vasaros atostogas

praleisti O. ir P. LANIAI maloniai kviečia visus į jų vasarnamį ASBURY PARK, N. J. Jauktus su privačiais dušais ir kitais patogumais kambariai, netoli pajūrio. Prašome dėl kambarių susitarti iš anksto.

515 4th Avenue, Asbury Park, N. J. • Tel. PR 6-9783

APREIŠKIMO PARAPIJOS

PIKNIKAS

įvyks

Rugsėjo-September 1 d.

FRANKLIN SQUARE, L. I.

Gros Romo Butrimo orkestras

Labai gražus parkas, didžiulė naujai pastatyta salė, geras privažiavimas mašinomis ir autobusais, laisva aikštė mašinoms statyti.

Nuo Jamaica traukinio paskutinės stoties autobusas atveža per 15 min. iki pat pikniko aikštės.

Adresas:

PLATDEUTSCHE PARK RESTAURANT

1132 Hempstead Trp.

Franklin Square, L. I., N. Y.

Kviečiame parapijiečius ir svečius dalyvauti

WILLIAM J. DRAKE

DRAGŪNAS

ADVOKATAS

84-14 Jamaica Avenue

Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Hlckory 1-5220

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai

9408 Jamaica Ave.

Woodhaven 21, N. Y.

VI 7-2573

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. Evergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYCIA

423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

Balsamuotojas

231 BEDFORD AVE.

Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS

- Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija

Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,

INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYCIA
su Air Condition

123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRAMercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET

NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.

PETRAS KARALIUS, sav.

Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas

74 PROVIDENCE ST.

Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

PRANAS VAITKUS

Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Nauja moderniška koplyčia šer-

menimis dykai. Aptarnauja Cam-

bridge ir Bostono kolonijas žem-

iausioms kainomis. Kainos tes-

pačios ir į kitus miestus.

Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Pulkis patarnavimas naujo

JOSEPH C. LUBIN

FUNERAL HOME

546 East Broadway

So. Boston, Mass.

Priešais miesto teismo rūmus

Rūpestingai patarnaujame vi-

suose reikaluose, atyžiai iš-

pildome kiekvieną pageldavi-

mą. Jūs galite pilnai pasiti-

kėti mūsų patarnavimu iki

visų smulkmenų laidojimo

reikaluose.

Joseph C. Lubin

Funerai Director

Telefonas: 268 - 5185